

Molla Nəsrəddin

ملائف الدین

Hazırladı: Cavid Ağa

اغ آدی واج: یدالرضاح

... Yox, yox, haramdır ona qulaq asmaq: oradan cin
 səsi gəlir. (Ağdaşda)
 О, пустьте, пустьте: тамь черты поють... (Агдашь)

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
 6 aylığı - 3 manat
 3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
 Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
 6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
 Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kantor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
 Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддин"
 Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətiri 10 qəpik,
 dal səhifədə 7 qəpik.
 Adres dəyişmək haqqı 3 dəfə yeddi qəpiklik markadır.

6 rəbiül-əvvəl 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 15 mart 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
 Головинский проспект, № 9.

GRAMOPHON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Gramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Gramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Gramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Gramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "qrand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçılar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
 Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

Novruz bayramında müvəttiblərimiz işləmədikləri səbəbindən məcmuəmiz iki gün yubandı.

İSTİQBAL BİZİMDİR

Yeter, canım! Çəkil get, etmə çox təbxiri-hürriyyət,
Bizim qazqanda hərgiz oynamaz kəfgiri-hürriyyət.

Hani dersən "girizandır vətəndən leyli-istibdad"?
Məgər görməzmişən ətrafı tutmuş xeyli istibdad?
Bu gün İrəni yeksər qaplamışdır seyli-istibdad,
Yazıq! Ölçməkdədir xuni-cəhani keyli-istibdad,
Hələ Təbrizə də var işəhayi-meyli-istibdad.
Yeter, canım! Çəkil get, etmə çox təbxiri-hürriyyət,
Bizim qazqanda hərgiz oynamaz kəfgiri-hürriyyət.

Deme "tiği-rəşadət xirəsaçı-çəşmi-imkandır",
De kim təkfir üçün tiği-zəban hər yerdə bürəndir,
Deyən kafir müsəlmana sanır kəndin müsəlmandır,
Bu gün həq söyləyən hər kəs olursa küfrə şayandır,
Gözel bir əsərdir, qəhti-şüürü əqlü vicdandır.
Yeter, canım! Çəkil get, etmə çox təbxiri-hürriyyət,
Bizim qazqanda hərgiz oynamaz kəfgiri-hürriyyət.

Mücahid qalxıb dersən şükuhin mülki-İrəni,
Buna təmkin edərmə çəkəni şahı-zışanın,
Buna razı olarmı qeyrəti, namusu əyanın,
Bu yol bir şanlı qurbangahidir insafın, İmanın,
Nə iman vaxtıdır, ancaq gözət xeyrin cibışdanın.
Yeter, canım! Çəkil get, etmə çox təbxiri-hürriyyət,
Bizim qazqanda hərgiz oynamaz kəfgiri-hürriyyət.

Əvət "Səhrayı-İrəni, doğrudan, bir odlu meydandır",
Fəqət, ol odlu meydanda duran bir şiri-qərrandır,
Vəli min hiyləgər tülküsiyyət hər yan nüməyandır,
Batıb iranlılar nəgah görərlər ölkə virəndir,
Hələ qoy söyləsinlər də mücahid namüsəlmandır.
Hələ qoy eyləsinlər büsbütün təkfiri-hürriyyət,
Desinlər də bizə lazım deyil təmiri-hürriyyət.

Əbunəsr Şeybani

İRƏVANDA HACI ŞEYX ƏLƏKBƏR CƏNABLARINA

Hec bir yaranmış xətdən uzaq deyil. İndiyədək hər nə yazmışıq - doxsan doqquz dəfə haqq yazmışıq - birçə dəfə səhv eləməyimiz təəccüb deyil.

Bununla bərabər, təqsirimiz o dərəcə deyil idi ki, özge qəzetədə bizim barəmizdə bir para artıq əskik sözlər yazasınız. Hərçənd 7-ci nömrədə müxbirimizdən rəvayətən sizin haqqınızda bə'zi nalayiq sözləri yazmışdıq. Lakin o sözləri yaza-yaza biz istəməmişdik inanaq və maarif dostlarından təhqiq və təsdiq istəmişdik və sora 9-cu nömrədə xəbər verdik ki, dəfaət ilə aldığımız çox şəxslər tərəfindən imza olunmuş məktublardan mə'lum olur ki, cənabınızın barəsində məcmuəmizə yazılan böhtandır.

Yə'ni haqq və sədaqət naminə biz öz yazdığımızı özümüz də rədd elədik. Halbuki bunu nə siz bizdən xahiş eləmişdiniz, nə sizin şikayətinizə görə hökumət bizi buna məcbur eləmişdi.

Budur metbuatin şəraiti və məktubunuzu qəbul eliyən qəzetə gerek bunu mülahizə buyuraydı. Tutaq ki, məktub sahibi çox da nüfuzlu şəxsdir. Siz ilə uzun mübahisəyə girməyə haqqımız yoxdur, o səbəbə ki bu güft-guya bais biz olmuşuq, o səbəbə ki, namərd və vicdansız bir müsəlman ağızdan bir söz eşidib idarəmizə yazmaq ilə dilimizi lal eliyib.

Lakin izin versəniz, dəxi bu iki kəlmə ilə sözü müzzü qurtarıq.

Müzəxrəfatın üstündə heç vaxt "müzəxrəfat" yazılmır və çox vaxt axırda üzə çıxır ki, bə'zi cəvahirat ki bizə cəvahirat görsənirdi - onların cümləsi müzəxrəfat imiş.

Buna çox şahidlər və sübutlar gətirə bilərdik, amma yeri deyil.

İdarədən

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Bakı - Novruz bayramı heç kəs ağzına bir şirni də almadı. Şirni pullarının hamısını yığib Azərbaycanda yanan kəndlərin bədbəxt ac camaatına göndərdilər.

Peterburq - Tiflisin müsəlman casusları işlərində çox hünerli olmalarına görə, buranın "Əsl rus ittifaqı" firqəsi tərəfindən Peterburqa də'vət olundular.

Buxara - Əmir həzrətləri məktəb açdırmaqdan dəxi ürkməyir. Peterburqdan, İstanbuldan beş-on böyük müəllim çağırır.

Şamaxı - Pir ziyarətinin fəslə yaxınlaşmağa görə camaat arasında böyük şadlıq görünür.

Kaşğar - Buraya İstanbuldan "Osmanlı fənn hey'əti" gəldi. Buradan Mancuriya, Sibir, Buxara, Qırğız tərəflərinə gedib həm fənni təftişdə bulunacaqlar, həm də oranın müsəlmanları ilə tanış olacaqlar.

Gəncə - Buranın müsəlmanları, maşallah, div addımı ilə geri geri tərəqqi edirlər.

Müctəhid Molla Mə'suma və müridlərinə təqlid etmiyənlərin alınlarına lə'nət möhrü vurulur ki, tez tanınsınlar...

Aşqabad - Burada babilər üçün iki yüz min manata yapılan imarət oğlan və qız gimnaziyaları üçündür, nəinki məscid.

Xivə - Nəqşli əski daşları saxlamaq bütperəstlik nişanəsi olduğundan əski türk əsərlərinin cümləsi murdar əcnəbilərə verilir.

Axtı - Bizim dağıstanlıların bir para ligidləri e'lan edirlər ki, nə-rədə dar ağacına adam asmağa, ya adam boğmağa və ya siyasi müttəhimləri qamçı ilə döyməyə qulluqçu tapılmasa, biz ucuz qiymətlə hər yana getməyə və can ilə qulluq etməyə hazırıq.

Kazan - Buranın darülfünunundan bu il qırx yerli "tatar" şəhadətnamə ilə çıxacaq.

Göycay - Məl'un şeytan axırda buraları da Ordubad şəhərinə bənzətməyə başladı.

Baş şeytanların adlarını sora yazaram.

Misir - Övc bin Ünqün sümüklerinden yapılan körpü uçdu.

Tehran - "Molla Nəsrəddin" jurnalına İrana dair şəkilləri qoydurmayan Peterburq mə'murlarına şah həzrətləri öz mübarək şəklini hədiyyə göndərdi.

**Molla Nəsrəddin
Nə xoşbəxtlik!**

Vladıqafqaz - Böyük bir məclisdə şiddətli mübahisə oldu ki, hansı qəzetə müsəlman avamlarını mahirənə ovlamaq və müsəlman camaatının xoşuna gələn şeyləri yazmaq fəndini daha artıq bilir?

Bakı - Buranın atları müəllimlər məclisinə ərizə verdilər ki, bizim adımızı bundan sora yalnız "lər" ilə cəm etsinlər, "lar" ilə etməyə heç kəsin ixtiyarı yoxdur.

MƏKTUB

Cənab Molla! Bəli, keçən həftə divanbəyi xüsusunda Qasım kənddən on iki nəfər imza ilə bizlərin sabiq məktubumuza rədd cavab yazmaların oxuduq. Bəli, su çeşmədən natəmiz gəlir. Hər-gah biz tayfanın arasında yaxşıya yaxşı, yamana yaman deyilib insaf gözü ilə işə baxılmış olseydi, qorxu, tərəfdarlıq, dost-düşmənlilik mülahizə olunmaseydi, işlər bu minval ilə olmazdı və haqq öz mərkəzində bərqərar idi. O on iki imzanın müqabilində bizlər üç on iki imza göstərməyə qadir idik və lakin alim və əşxasi-metbuat dərd-səri olmadıq. Xudavəndi-ələm hər bir işə nazir və bəsirdir, xüsusən məzlumlar ahı, inşallah, biesər olmaz. Yoxsa bizlərə nə lazım idi ki, nahaq yərə bir baabru olan şəxsi biabır edək və şəxsi-möhtərəm Mollaya dəxi məzahim olaq.

"Ta nəbəşəd çizəgi mərdom nəguyənd çizha".

Qasım kənd ləzgileri

ÇƏNGİ

Bəndə neçə vaxtdır Badkubə-dəyəm. Ancaq heç bir şey, bir əhval məcmuəyə göndərə bilmirdim. Çünki mənim "Molla Nəsrəddin" müxbiri olduğumu qoçular anlamışdılar, üstümdə gözətçi qoymuşdular. Bu günlərdə hər kəs məni görsə idi, gülməkdən qəşş edib ölərdi, çünki mənim tək fəqir, bir milçəyə əziyyət verməyən adam belimə iki mauzer bağlayıb küçələrdə gəzərdim. İndi işlər dəyişilib. Bakıya təzə bir qradanaçalnik qoyublar. Gələndən salib tuthatutu, dustaqxana doludur qoçular ilə. Ələ keçmiyənlər də bir-bir şəhərdən qaçırlar. Dünən qalabəyinin yanında pasport yazan mənim dostum çıxdı qabağıma; nə surətdə? Tər alınından axır, dili ağzından bir qarış çıxıb, əlləri mürəkkəbə boyanıb. Soruşdum: yoldaş, nə var, nə işdi? Dedi: bəs bu iki gündə səkkiz yüz altmış yeddi qoçuya pasport yazmışam, taqətim kəsilib. Gedirəm yatam, dincələm və genə qayıdam dəftərxanaya pasport yazmağa. İndi görün nə qədər qoçu Bakıdan qaçır. Bunu görüb mən də qoçaqqlanmışam, əlimə qələm alıb yazıram.

Badkubə şükr olsun allaha, bərk tərəqqi etməkdədir. İndiyədək toylarda görmüşdük müt-rüb oynadardılar, indi bu bəd əməldən əl çəkib gürcü qızlarından təzə əmələ gəlmiş çəngilər getirirlər və yaxşı da pullar yığılır. Məhərrəm qabağı Buzovna kəndinin əhli Hacı Məcid öz oğlunun toyuna iki dəne çəngi gətirmişdi; çəngilər toy üçün çox pul yığıblar; bu puldan toyun cəmi xərci çıxdı. Hətta Axund Molla Əbdüllətifin də kəbin kəsmək haqqı bu puldan çatdı.

Molla Əbdüllətif də bir qərribə molladı. Məhərrəm ayında bu zat üçün Məşədi Qərrib məscidində yüz altı manat cəm olub və Mirəbdülseməd ağa məscidində yüz manat cəm olub. Ancaq bu yüz manatı axund cənabları qəbul etmiyəblər, çünki Mirəbdülseməd ağa məscidinin camaatı keçən orucluğu bayramını Axund Əbdüllətifin sözü ilə etmiyib, bir özge kənddən gəlmə Şeyx Cavadın sözü ilə ediblər. O səbəbə də hamısı kafir və mürtəd olublar. Söz yoxdur ki, çəngi pulu axundun sözünə baxmayan mürtədlərin pulundan pakdır. Xülasə, allah axund ağanı Buzovna kəndinə çox görməsin və Mirəbdülseməd ağanın məscidinin xalqını dinə getirsin.

Dəmdəməki

NOVRUZ

Novruzun bayram olub və ya olmadığı üstündə bu günlərdə bir məclisdə şiddətli mübahisə əmələ gəldi. Hətta az qalmışdı ki, yumruq döyüşü də düşsün. Məsələn, bir firqə bu e'tiqadda idi ki, bu gün Adəm peyğəmbərin tövbəsi qəbul olunub. Nuhun gemisi sahili-səlamətə yetişib. İbrahimə od gülüstan olub. Yunis balığın qarnından xilas olub. Tərəfi-müqabil deyirdi ki: "Xeyr, buların hamısı iranlılar İslamiyyəti qəbul elədikdən sora öz milli bayramları arada itməsin deyə qayırdıqları mövzu' hədislərdir". Bunun üstə məclisə bir hay-huy düşdü ki, az qaldı arada adam tələf olsun. Bəndənin rə'yinə görə novruz bayramı baharın əvvəlinə düşməkdə yaxşı bayramdır. Amma bunu anlıya bilmirəm ki, novruzun qabağındakı çaharsən-bə gecəsində od yandırılıb övrət-

uşaqlar üstündən o tərəfə-bu tərəfə tullanmasının mə'nası nədir? Hərçi fikir elədim, bu müşkülü həll edə bilməyib, sizə rücu' edib xahiş edirəm ki, zəhmət çəkib məcmuənizdə öz fikrinizi yazasınız ki, feyzyab olaq.

Müxlisiniz Bikar

Molla Nəsrəddin

Çaharsənbə gecəsi od yandırmaq və üstündən tullanmaq çox vacib bir şeydir. Bu sərt ilə odun üstündən tullanan övrət-uşaqlar gerek tullandıqca bu duanı oxuyalar: "Ağırlığım-uğurluğum yerdə qalan üstünə".

ERMƏNİLƏR

Molla əmi, mən ölüm, qulaq as, bir əhvalat sənə nağıl edim. Əşi, bu allahın ermənilərinə bax da, müsəlmanları yamsılıyırlar: keçən gün yığışib bir qiraətxana açıblar. Axır bunlara bir deyən yox, ay səfeh uşağı səfeh, siz nə başırırsınız qiraətxana saxlamağı? Vallah, bax müsəlman dediyin dəli bir şeydir, acıdarsınız, hirsələnib zor ilə qiraətxana açarlar ki, sizin babanız da görməmiş ola. Hələ qiraətxana qalsın kənardə, əşi, cavan ermənilərdən yığışib ayda bir nə bilim, tatrın deyirlər, nə deyirlər, ondan oynuyurlar. Səki özlərini müsəlmanlara görsədirlər. Axırda, vallah, müsəlmanların da bikar cavanları yığışib elə oynarlar ki, siz lap dəli olarsınız.

Hələ bunlardan savayı çox zadlar eliyirlər, ancaq gələn həftə yazaram.

Kafir

HƏMŞƏRİ**(Molla Nəsrəddinin
lüğətindən)**

Həmşərinin mə'nası, yə'ni hamı bir yerdə şər iş tutmaq; yə'ni neçə adam bir yerə yığılıb bir pis iş görmək. Məsələn, necə ki Car bazarında həmşərilər yığılıblar ki, məscidi və məscid dükanlarını qazinin əlindən alsınlar.

PİLLƏ-PİLLƏ

Pillə-pillədir.

Bir il bundan qabaq millətlər görürdülər ki, "bəli, əlbət, müsəlmanların ruhani reisi belə olar".

Bəli, bir ay keçdi. Nə tövr oldu? - Bir biabırlıq üz verdi. Belə olanda genə qonşularımız uzaqdan baxa-baxa dedilər ki, "bəli, əlbət, elə şeyxülislam belə olar".

Bir ay da keçdi - genə müsəlmançılığa bir xəcalətlik üz verdi. Genə ətrafımızdakı tayfalar kənardan durub öz-özlərinə dedilər ki, "bəli, nə eybi var, müsəlmanların ruhani atası belə olar" (yə'ni atası belə olanda gör oğlanları necədir).

Bir-iki ay da keçdi - genə bir rüsvayçılıq üz verdi. Axır, vallah, bilmirəm nə deyim, adam doğrusu, utanır. Genə bu qonşular ol-muya, genə məsələn, bu işlər Səlməsda, Buxarada, Zünuzda, Danabaş kəndində vaqə ola - adam deyər ki, "Aya, nə eliyək, cəhənnəmə-gora, bir özgə adam ki görmür".

Amma bu kafirlər içində val-lah, yaşamaı deyil. Adam az qalır yerə girsın.

Bəli, genə bir-iki ay keçdi - genə həyamıza tezə bir sədəmə toxundu. Genə əğyar kənardan baxıb dedilər ki, "bəli, əlbət, elə şeyxülislam belə olar".

Xülasə.

Sözüm burasındadır ki, bun-ların hamısı pillə-pillədir.

Dəli**SƏMƏRQƏNDƏDƏN****MƏKTUB
Qara qarğa**

Bu gün üç böyük məscidin səhnəsi hesab olunan Registanda Hacı Qul adında bir cavanın qarğası Nərzi Qul pəhlivanın qarğasından uca uçduğuna görə aralarında dava düşüb. Əvvəl hər iki tərəfin ağızlarından föhş atəş-ləri açılmağa başladı. Əsnayimüharibədə mədrəsə tələbələrindən iştirak etmək istəyən olubsa da, 25 tamaşaçılar işə müdaxilə edib. Şükür olsun allaha, insan tələfatı olmuyub, ancaq Nərzi Qul pəhlivanın qarğasının boynun ip kəsib. Bu barədə hökumət hər nə istədi bu bid'əti camaat arasından götürsün, camaat razı ol-madı, o səbəbə ki deyirlər "tərki-adət be movcibi-məraz est".

NAXÇIVAN

Bu axır vaxtlarda çayçıxana, qumarxana, qiybət-xana və tiyək-xanaların ədədi məktəblərin ədə-dindən artıq olmuşdu. Amma bu il Naxçıvan camaatı himmət edib məhərrəmlikdə verilən ehsan pul-larını cəm edib məktəbləri artırı-dılar və yerdə qalan pulun çoxu-nu Buxaraya və Səmərqəndə məktəblər açmaq üçün bərat elə-dilər və qalan pullara da Sarvan-lar məhəlləsində bir hacı...

(Mabə'di var)

AŞQABAD XƏBƏRLƏRİ

Bu il məhərrəmdə Aşqabadda da çox-çox başlar qırıldı. Əzon cümlə mərsiyəxan Molla Əbdüləli şirvanlıların başlarını min manata qədər qırıxdı və qırıxıb qurtaran-dan sora ülgücünü də götürüb birbaş təşrif apardı Məşhədə. Məşhədə nə üçün getmişdi, onu özü bilir. Amma Məşhəddən qa-yıdanda rus bajgirində biçərənin

şeylərini bu kafir ruslar axtarıb bir dənə Kitay boşqabı və bir də bir kasa kandrəbant tutublar. Aş-qabadda həmin molla minbər-də deyir ki, qəzetə alanların və oxu-yanların hamısı kafir və mür-təddir.

E'LAN

Yaxşı mülküm, dövlətim, sarıkürklər arasında, seyid fab-rikalarında və molla firmalarında hörmətim var. Yetim və bıkəs qız uşaqlarına kömək etməyə və hər xərcini çəkib, müsəlman uşağına lazım olan tərbiyə verməyə hazıram. Səkkiz sinninə kimi əgər onlara ər tapılmasa özümə qəbuldurlar.

Adres: Aşqabadda öz evində.

POÇTA QUTUSU

?Gəncədə "Bitərəf"ə: Bu ba-rədə çox yazılıb.

?Şamaxıda "Yuxulu"ya: Məqa-lənizdən mə'lum olunmur ki, Molla Əbdülxalıq əfəndidən nə xəyanət baş verib. Çap edə bilmənik.

?Göyçayda "Q.D." cənablarına: Dünyavü aləm pımnən doludur.

?Aşqabadda "Geridə qalan"a: Rozəpəz Hacı Molla Əbdüləli gördüyü yuxunu yazmağı məs-ləhət bilmədik.

?Gəncədə "Bülbül"ə: Çox qəri-bə adamsan.

?Vladıqafqazda "H.C." cənab-larına: Gərək and içəsən.

?Tiflisde "Lotu"ya: Deyəsən, zarafat eliyirsən.

?Göyçayda "Abid"ə: Bəlkə bir vaxt işarə edək.

?Şuşada "Naqqal"a: Yapon dilini idarəmizdə oxuyan yoxdur.

Müdir və baş mühərrir
Cəlil Məmmədquluzadə.

**Tiflisdə Mehmanxaneyi -
"Dağıstan"**

Nömrələrinin qiyməti yarım manatdan üç manata qədərdir. Hər cür Asiya və Avropa xörəkləri gətirmək olar. Təmiz və ısıq nömrələrimiz çox rahatdırlar.

Pasportsuz qonaqlar zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar.

Adres: Tiflis, Peskovski küçədə, nömrə 93, təzə müalicəxananın qabağında, konka duran meydanın yanında.

Sahibi mehmanxana: İsa Kərbəlayı Cəfər oğlu gəncəli.

Тифлиς, Песковская ул.,
д. № 93, против новой
лечебницы д-ра Григорьяна,
номера "ДАГЕСТАНЪ"

**ÇAY QƏDRİ BİLƏNLƏR DİQQƏT ETSİNLƏR
ƏN Ə'LA ÇAY**

Moskvada Visotski və kompaniyasının çay şirkəti
Т-ва чайной торговли В.Высоцкий и К°. Москва.
Sərmayəsi 10.000000 manatdır. İldə 40.000000 manatlıq ticarət eliyir. Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işlənir və bizim şirkət kimi heç kəs o qədər mal satmır. Çayımız çox rəngli və ətirlidir və bir dəfə imtahan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərimiz olur. Ticarət nişanəmiz də həmişəki kimi olmağına diqqət etmək lazımdır. Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün şə'bəmiz Tiflisdə Puşkin küçəsində nömrə 7-dir. Telefon nömrə 432.
Тифлиς, Пушкинская ул., №7. Телефонъ № 432.

Məhəmməd Hadi Əbdüssəlimzadənin 234 səhifədən mütləşəkkil "Firdövisi-ihamat" nam məcmueyi-se'riyyəsi mövqeyi-intisara qoyuldu. Qiyməti 1 manat 40 qəpikdir. Arzu edənlər aşağıdakı adrese müraciət buyursunlar: Bakı, bəradərani-

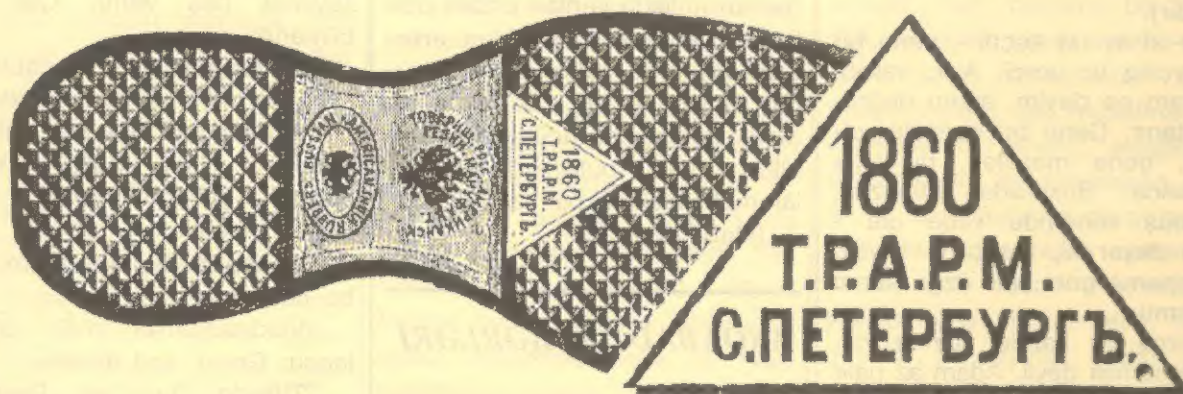
Orucovların mətbəəsində Məhəmməd Hadi Əbdüssəlimzadəyə.

Баку, Типография бр. Оруджевыхъ Мухаммедъ-Хади Абдуссалимъ-заде

GRAND PRIX
ПАРИЖЪ, 1900 г.

Dünyada

ə'la qaloşlar

Rus-Amerika rezin manufakturasının şirkəti

ПОДЪ "ТРЕУГОЛЬНИКЪ" ФИРМОЙ

Peterburqda

Malın yaxşılığına zəmanət edirik. Hər yerdə satılır.

“МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ:
Давидовская ул.: 0.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкою.....5 руб.
За границу.....6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ
За место объявленія .....
печата впередъ текста ...10 коп.
позади .....

Möhlət ilə verilir
Bir manatadək
Bir manatadək
Əl maşınları - 25 manatlıqdan başlamış
Rusiyada məhz öz mağazalarımızda satılır
Tiflisdə üç məxsusi şöbə var:
1. Qalovinski küçədə, Mirimanovun evində, Sərdar imarətinin qabağında.
2. Vağzal küçəsində, İnficiyansın evində.
3. Avlabarda, Kaxetinski küçədə, Həsən Calalovun evində.
Hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş mağazin lövhəsi
Fabrika əlaməti
Saxtalarından ehtiyat edin.

Patentli “Pravodnik” qaloşları Çox möhkəmlikdə, yaxşılıqda və fasonunun
zərifliyində dünyada birincidirlər.
Hər bir cütünün misilsiz möhkəmliyi, əlbəttə, tə'min olunur.

Закавказский Фабричный Складъ
Т - в о “ПРАВ ОДНИКЪ”
Тифлисъ, Сололакская ул., 4.

مسلمانلارک بال قوناخلقی

Мусульманский бал

(В национальных костюмах)

Müselmanın bal qonaqlığı

Milli libaslarımız

Keçə papaq, Parij şiltkəsi, Mörənd başmağı, rus sertiği, Amerika qalstuku, İtaliya pidjaki, İran arxalığı, corab atri, moşadı çepki, ingilis fiaki, gümüş komor, mıştalı yaxa - holo peno deyirlər ki, müsəlmanlar dala qalıblar

۱۲ اوچوچى ايل **МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ** نيمى ۱۲ نېك №12

قریم ده رشیدیہ مکتبہ

Максимова „Ружа“ в Криву.

Krimda Rusdriye mektebi:

Director: Herne Steiner, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 85

Слава Богу - мусулмане
открыли намаз

İnşaallah, müsəlman gözlərini açıb

и проснулся

və yuxudan oyanıb.

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
6 aylığı - 3 manat
3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kontor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддин"
Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətri 10 qəpik.
dal səhifədə 7 qəpik.
Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markadır

13 rəbiül-əvvəl, 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 22 mart 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
Головинский проспект, № 9.

GRAMOFON

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon .....ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyr.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Qramofon dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təsəvvürləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər biri.

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına olmasa imtahan üçün qulaq assınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzən Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança) Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaclar: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

Kişi

Molla dadaş, yaz bunu
jurnalına,
Qurban olum biğinə,
saqqalına,
Məsləkine, fikrinə, amalına,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

İndiyədək mən buna
allanmışam,
Arvad alanda necə
tovlanmışam,
Gündə atam evinə yollanmışam,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Gündə dalaşmaq bizə adət
olub,
Həftə barışmaq bizə adət olub,
Nərə alışmaq bizə adət olub.
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Bu kaftarın ölümü yaxınlaşıb,
Fəhmi gedib əql-kamalı çasıb,
İndi də Zeynəb xalaya
yannaşıb,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Molla dadaş, vallahi,
çıldırılmışam,
Qaraçı olmağımı bildirmişəm,
Lampanı, qab-qacağı
sındırmışam,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Boğazından tutub yerə
yıxmışam,
Kabab şişin sol qoluna
soxmuşam,
İki əlli başın yerə çaxmışam,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Minib belinə altıma almışam,
Xışmalıyıb saqqalını yolmuşam,
Döyüb-döyüb it kökünə
salmışam,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Getmişəm, ay Molla emi,
qırx ərə,
On birini dəfn elədim
məqbərə,
Axırı aldı məni bu heyvərə,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Ərlərimin adını bilsən əgər,
İlk ərilm oldu yaman dengesər,
Bir tat idi, adı çopur Mirsəfer,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

İkincisi Nağı, üçüncü Rəhim,
Dördüncüsü Mehdi, beşinci
Kerim,
Pirverdi, Haqverdi, Kəblayı
Salim,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Hacı Molla İsa, onuncu Musa,
On birinci çayçı Kəblayı Rza,
Mollaqulu, tacir Hacı Mustafa,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Məsədi Miryusif, Hacı Şeyx
Həsən,
Dirlikçi Möhsünlə, Kablayı
Ömən,
Qoçəli, Eynulla və
kərpickəsən,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.
Mərsiyəxan naxçıvanlı bəradər,
Motal basan Fərəc, faytonçu
Əsgər,
Yol süpürən Mahmud, əkinçi
Qənber,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Çayçı İbadulla, kömürçü Vəli,
Papaqçı Cabbar,
Kərim oğlu Əli,
Pirəli, Zülfəli, dəli Xanəli,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Baqqal yağun Əkbər,
çayçı Mirxəlil,
Məsciddə Abasqulu,
Molla Cəlil,
Biri mərəndlidi, xoylu, Ərdəbil,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Bu saat axıncısı heyvərə,
Məhəbbətim çoxdu bu kaftar
xərə,
Fikrimdə yox gedim bir
özgə ərə,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

A Molla, mən qırxca
qapı gəzmışəm,
Can boğazıma yığılıb
bezmişəm,
Bir də görər ki,
başını əzmışəm,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

Dabanıçatdaxdır adımdır
mənim,
Molla fırlıdaq ustadımdır
mənim,
Boynuburuq da imdadımdır
mənim,
İstəyir evlənsin o axmaq kişi.

İslanmışın sudan nə baki
olsun,
Allah vara getsin yüz min
qız alsın,
Qonşumuzda Sijimqulu
sağ olsun,
Başarı evlənsin o axmaq kişi.

Dabanıçatdaq xala

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Şəki - Cənab Nurməhəmməd
əfəndinin bəlağətli nitqi ilə da-
rilmüəlliminin açılmaq rəsmi baş-
landı. Şəkinin hamı üləması hazır
bulub tə'sirli nitqləri ilə camaati
məktəbə təşviq etdilər.

Molla Nəsrəddin

Biz bu teleqrafa inana bilmirik,
çünki aldığımız digər teleqrafa
görə o gün bir neçə yerdə cəna-
zə və yağlı plov var idi.

Tokio - Yaponiyalıların hər
halları, hər təbiətləri müsəlmanla-
rına oxşuyur, bircə bundan sa-
vayı ki, arvadları üzüaçıq gəzir və
məktəbləri, teatrları çoxdur və
çalışqan, mərifətli və həmiy-
yetlidir və elm-mərifətcə avro-
palılara çatmışlar.

Əbdürrəşid İbrahimov

Ağdam - Buranın məktəbin-
də, allah qoysa, apreləndən dərslər
başlanıb, qayda ilə oxunacaq.

Bakı - "Zənbur" bir-ikl boy-
nuyğunu dişlədisə də, dərileri
çox yoğun olduğundan hələ bir
tə'siri görülmədi.

Orenburq - "Din və məişət"
məcmuəsi öz adının başındakı
"d" hərfini "c" hərfinə təbdil etdi.

Ordubad - İranda evləri yan-
dırılıb ac, çıpaq qaldıqlarından
ötrü Rusiya səmtinə sığınan bir
çox arvad və balalar Ordubad
cəmiyyəti-xeyriyyəsiindən razılıq
edirlər.

Petrovsk - Molla Qəvam
axundun və'zi sayəsində camaat
bir-birilərlə elə mehriban olublar
ki, deyəsən: su, od, barıt ilə
qayrılmış səddi-İskəndərdir.

ƏDƏBİYYAT

Səadəti kişinin baş verə
şəqavətdən,
Cəmətin ölümü, nifrəti bu
hələtdən?
Mənim sualıma hər kəs
verərsə eyni cavab.
Onun babasına rəhmət hamı
cəmətdən.

Cahanda varmı müsəlman
içində bir dəllək
Ki çıxımya başı dərman ilə
təbabətdən?
Keçəl başı elə ki qırxa bildi
ülgüc ilə.
Qutardı getdi cahanda dəxi
xəcalətdən

Uşaqları edəcək xütnə, dişlənn
çəkəcək,
Qofal qanı alacaq yox hərası
hələtdən.
Cəmi' yaraların mərhəmi bişib
hazır.
Cibində həbbi-səlatini düşməz
adətdən

Olur təbib o dəllək bir
cəmətə kim.
Dadır o verdiyi hər şərbəti-
şəhadətdən.
Bir az zamanda salır bir yekə
məzanstan.
Bununla da genə düşməz özü
sədaqətdən...

Ölüm xudanın işidir, əcəl
müəyyəndir,
Təbib-baytal olur pak hər
qəbahətdən.
Təbiəti-şüəra incə olsa şişə
kimi.
Düşərdi səngi-nədamətlə
istişamətdən.
Təbiətin genə cövlan edibdir,
ey sail,
Sual eyləmə keç get belə
şərarətdən.

Sail

ƏRBAB

Bakı restoranlarından çıxan keyfli ərbabları görəndə mənə yəqin olur ki, cümə ehtiramın saxlamaq gəlib Bakının şə'ninə. Allah da razı, bəndə də. Xülasə, belə cümə ehtiramın saxlayan qardaşlardan allah razı olsun, ona görə ki bilirəm, and içmə-səm inanmıyacaqsınız. And olsun Bakıda bir müsəlmanın erməniyə başın qırxdırmağına, sora başı papağın murdar eliyib, iki manat verib təzədən papaq tikdirmə-yinə. Inanmasan dəxi özün bil.

Qırxaşaq**TƏHVİL**

Molla Nəsrəddin, sən nəsen? Mən gəlmişdim Aşqabada. Desən ki, haradan gəlmişdin - cəhəli-xərəbdən gəlmişdim. Soruşsan ki, niyə gəlmişdin, çox yaxşı elə-mişdim, əlimin də içindən gəl-mişdi, sənə nə, niyə gəlmişdim?

Bəli, gəldim Aşqabada. Əz-gəza bayram və peyğəmbərsi və İmam Həsən vəfatı ki üçü də düşmüşdü bir yerə. Yiğildiq məscidlərə ki, həm təhəvvül eliyək, həm də tə'ziyə saxliyaq. Mən də rast gəldim bir məscidə. Desən ki, orada nə var idi, bir damcı deyərəm ki, nə var idi: çoxlu uzun təsbəhli, ağzi dualı, saqqalı hənalı, əlləri fındıqçalı mö'min kişilər var idi. Bir təşt doldurub zə'fəranlı su ilə araya qoyub, çoxluca da "heft səlam" duası yazıb təştin içinə töküüb bir boş-qab səbzli, bir giləbdən, bir boş-qab yeddi ləvin, bir kasada da bir neçə dənə balaca balıq, bir çay qaşığı da islanmış zə'fəran bu təştin ətrafına düzüb mö'min kişilər də bu təştin dövrəsinə dü-zülüb əllərində təsbəh gözlərin süzdürə-süzdürə "ya məqlubəl qulubül-mütaəqəllibin" duası oxu-yurlar. Ay molla, bir də gördüm ki, bu mö'min kişilər özlərini sal-dılar bu būsatin üstünə. Demə, bu zadlar təbərrikmişlər, təştin

suyun istəkana, çaydana, qara aftaraya, butulkaya dolduran, saqqalına sürtən, içən... Qərəz, mən o qədər bacardım ki, baş-maqlarımı götürüb qaçdım eşiyə.

Küçə ilə gedirdim, bir nəfər allah bəndəsi mənim qabağıma çıxıb soruşdu ki, hara gedirsən? Dedim: Dadaş, gedirəm vağzala, tamaşaya. Allah bəndəsi mənim qabağıma kəsib bir özgə küçə nişan verdi və dedi: Ay qardaş, mənim sənə yazığım gəlir, əgər istəyirsən ki, sağ və səlamət ge-dəsən - bu küçə ilə get, bu küçə ilə getmə. Dedim: Əzizim, səbə-bi? Cavab verdi ki, bu küçədə "Furudini məktəb"i var, əvvəla, qazi cənabı camaata xəbər verib ki, hər kəs "Furudini məktəbi"nin həndəvərinə düşsə hökumət onun dədəsini yandıracaq və ikinci də budur ki, məşhur da-nosçu zərgər oğlu hökumətə danos verib ki, məktəbin sədri Xanlarbəy Ağayev və bundan sa-vayı, genə iyirmiye qədər şəhərin millət və mərifətpərəstləri həmi-şə uskolda siyasi məclislər qurub xalqı yoldan çıxarırlar. İndi, ay qardaş, sən də yazıqsan, gedər-sən, sən də əngələ düşərsən.

Mən, doğrusu, bir qerib adam, qorxub o biri küçə ilə başladım getməyə.

Vağzala yavuqlaşanda gördüm bir saldat durub, iki cəvanə xaxol övratları ilə söhbət edir. Beş-altı nəfər bizim bayram tutan şüca' cavanlarımızdan bu tərəfdə divar dibində səf ilə düzlüblər, bu ba-yatıları növbə ilə oxuyurlar.

1-ci cavan:

"Əzizim, uf demərəm,
Yandırsan uf demərəm,
Bir gecə bizə gəlsən, ay namərd,
Ölsəm də uf demərəm, hi-hi-hi".

2-ci:

"Əzizim, ağlaram mən,
Sinəmi dağlaram mən,
Sənin o qulaş zülfünə,
ay zalım balası,
Qollarım bağlaram mən".

3-cü:

"Əzizim, kabab oldum,
Qovruldu kabab oldum,
Nə qədər durum baxım,
a qanni fələk,
Baxmaqdan kabab oldum".

4-cü:

"Ağız, az aldat mən,
Yazığım, az aldat mən,
Ya götürmə qacaram,
ay allanım aman.

Ya vurar saldat mən, ə ə hi...

Mən də tez-tez bu bayatıları qoltuq dəftərimə yazı-yaza bir də gördüm bu bayatını da özüm yazmışam:

Əzizim, cəhlin evi yıxılsın,
Elmsizlik yox və puç olsun,
Cəhl qoymaz ki, adam
Mərsiyəxanların torundan

xilas olsun.

Ay bu cəhlin evi yıxılsın,

əəə əəəəəə hi.

İmza: Muxbit**BAKIDAN**

Gözünüz aydın!

Molla əmi, bu günlər Bakıya bir nəfər arvad həkimi gəlib, öv-ladı olmuyan arvadlara müalicə edir və həm zəmin durur ki, ona əcinnə, şeyatin toxunmasın. Özü də fala baxanda qara neftə baxıb dərini deyir. Hər kəsin övladı ol-masa rücu' etsin Bakıya. Və bu gün səfər ayının 27-i vəfatı-pey-ğəmbərdir. Bakıda böyük izdi-hamnan Bibiheybətə müşərrəf olduq. Amma elə şuluq idi ki, bir nəfər paraxoddan suya düşdü, bir nəfərin qıçı barkaznan körpü arasında qalıb sındı. Hay şama-xılı, yaxşı əcr apardın! Arsızlar deyirlər ki, müsəlman daldə qalıb.

İmza: Bitərəf**TƏZƏ İXTİRA**

A kişi, biz müsəlmanlar kimi xoşbəxt insan olmaz. Allah-taa-la cəmi qabiliyyətləri yığib, mü-səlmanlara veribdir. Doğrudan, kişinin işini allah özü rast gətirməlidir. Bu zamana kimi heç biz darda qalmamışıq. Gö-rürsən gündə birisi bir təzə şey ixtira elədi. İndi deyəcəksiniz ki, yalandır. Vallah, yalan demirəm. A kişi, Avropa alimləri bacarmadıqları işləri biz bacarıyıq.

Birisi otuz-qırx yaşına kimi baq-qallıq edə, birdən-birə həkim ola, buna nə deyirlər? Bu allah vergisi deyil də, bəs nədir? Sizə neçə belə həkim sayım? Bax, dəllək Məhəmməd, veyil Kazım, bənnə Məşədi Abbasqulu, tun Mirzə Vahab... Bunlardan əvvəlcisi dəlleklik təc-rübələrindən, ikinci atasının vəfatından sora, üçüncüsü rəh-mətlik Cahanbanu xala ölən ki-mi, dördüncüsü birdən-birə hə-kim olmuşlar. Hə, indidəmi de-yəcəksiniz ki, yalandır? Hələ bunlar dursun. Bizdə neçə-neçə fabrikalər açılıbdır. Bax, kufr fabrikası, lə'nət fabrikası, hiylə fabrikası, təzvir fabrikası. Hələ bunlara nə deyə bilərsiniz? Hər kəs inanmır, gəlsin məscidin günbatan tərəfinə bir yaxşı baxsın. Hələ bunlar heç. Cənnətin və cəhənnəmin də açarları bizdədir. Hər kəs inan-mır, getsin boyaqçı Rzanın ya-nına, amma bir az... Hələ bun-lar nədir? İndi bunlardan yekə-sini söyləyəcəyəm. Uşağı olmu-yan övretlərə çarə göstərmiş-dik. Zülcinah fəqərəsi hamıya mə'lumdur. Qərez, çox xoşbəxt insanıq. Bir az keçməz ki, cəmi dünya bizə möhtac olacaqdır. Gündən-günə təzə ixtiralar, tə-zə fabrikalər açılmaqdadır. Ha-mısından qəribəsi bu günlərdə bir mamaça tərəfindən olunan ixtiradır. Əsl məqsudim camaa-ta bu xəbəri verməkdir. Belə ki mamaça Sofiya tərəfindən təzə dərman ixtira olunubdur ki, hər övret onu yesə oğlu olar. Bu dərman indiyə kimi min dəfə Gəncədə təc-rübə olunubdur. Əsərində şəkk və şübhə yox-dur. Bicarə mamaça dərman istəyənlərin əlindən tənə gə-libdir. Hərçənd qazancı çoxdur, genə də zəhmətdir, gündə bəl-kə iyirmi-otuz evə gedib övret-lərə dərman verir. Bu ixtira çox yaxşı ixtiradır, amma bir qorxu-su var. Qorxuram, bir on beş ildən sora Gəncədə qızların to-xumu kəsilə və oğlanlara övret tapılmağa.

**Əztərəfi dostunuz
Yoncasatan**

LAMPA

Molla əmi! Vladıqafqaz məs-cidinə elektrik cıraqları çəkilən-dən sora köhnə lampalar neçə ay bundan irəli lazım olmuyub satılıb; amma kim satıb, kimə satıb, nəqd satıb, nisye satıb, neçəyə satıb və pulları hardadı, bunu allahdan savayı heç kəs bilmir. Hərçənd deyirlər ki, bi-zim mollanın bu işdən xəbəri var, amma iman gedən yer-di, dürüst bilməsəm yazı bil-mərəm. Xülasə, təvəqqə olunur ki, hərgah bu barədə sizin idarəyə əhval olsa, bizə də xəbər verəsiniz. Çünki bu lampalar allah malıdır, labüd gerek pulları yerinə çatsın.

Avam

BAKIDAN MƏKTUB

Cənab Molla əmi, bəndə sizin jurnalınızın 9-cu nömrə-sində oxudum ki, neçə nəfər Məhəmmədəli isminə olan-lar öz adların pozub qeyr bir ad qoymaq istəyirlər. Bəndə bu xüsusda sizdən təvəqqə eliyirəm, nə qədər olsa o ad-lardan naloj eliyib nəinki poştnan, əgər mümkün olsa teleqram ilə göndərəsiniz Ba-kiya, burada xiridari çoxdur. Qiymət yuxarı da olsa, eyib eləməz, ancaq təvəqqəm budur ki, tez göndərəsiniz.

Millətpərəst

NAXÇIVANDAN

Molla əmi! Bir para adamlar bu xəyaladırlar ki, guya şəhər Dumamız, yə'ni təzə qıaslarımız heç bir iş görmürlər. Amma, Molla əmi, vallah, billah, Molla Mahmud Çakerin səfər ayında elədiyi gözəl moizələrə and olsun, onlar lap yalan deyirlər. Bizim şəhərimizin qıasları kimi iş görənlər mən sizi inandırırım heç Bakıda da yoxdu... Bax, məsələn, bu gün şəhər Dumasında bir mühüm məsələ aralığa qoydular. Belə, Molla əmi, vallah, çox böyük

məsələ. Lailahə illəllah, lə'nət şeytana, adam utanır yaz-mağa. Məsələn, vağzalda bir fahişəxana açıblar, amma çox qiyli-qala səbəb oldu. O ki erməni qıasları idi, əbədən razı olmurdular, amma müsəl-manların papağı da razı idi. Xülasə, allah razı olsun. Erməni qıaslarının ikisinə müqabil müsəlmanlar altı səs verdilər. Xülasə, bu il may ayında fahişəxana ya açılacaq ya açılmıyacaq. Hərgah açıl-sa hər surətdə müsəlmanların məsləhətidir, hərgah açılmasa çox pis olacaq.

Dərd əhli

POÇTA QUTUSU

Nuxada "Turşu yeyən"ə: Bu dəfə çap olunmuyacaq. Bir də yazanda hər kəsi Nuxada bizə yavuş hesab edirsiniz - aparmı kağızınıza qol çəksin.

Türkan kəndində "Mirzə Dəməşəlağ"a: Türkan kəndinə məcmuəmiz getmir. Bu səbəb-dən kağızınız çap olunmuyacaq.

Bakıda "Daşkəsən"ə: Mər-siyəxanlardan yaxanızı qur-tarsanız, qalan işlər hamısı asandır.

Dərbənddə "Ziyarətçi"yə: Yazdığınız mətləblərin əvvəlin-cisinin çap olunmağa ləyaqəti yoxdur, ikinci mətləb də çox yazılıb. Bir özge şey yazınız

Petrovskda "Nadan"a: Xə-tiniz o qədər pisdır ki, kağızı heç oxumadıq.

Ağdamda "Rəfiq"ə: Təlxis olunmuş məqalə və onunla bərabər göndərdiyiniz məqalə yadıma gəlmir. Bəlkə idarəmizə çatmıyıb. Təzə məqalələriniz çap olunacaqlar.

Mərvdə "M.R." cənablarına. Gərək hələ çox qaynaya, çünki ciydir.

**Müdür və baş mühərrir
Cəlil Məmmədquluzadə.**

CAY QƏDRİ BİLƏNLƏR DİQQƏT ETSİNLƏR ƏN Ə'LA CAY

Moskvada Visotski və kampaniyasının çay şirkəti
Т-ва чайной торговли В.Высоцкий и К^о. Москва.
Sərmayəsi 10.000000 manatdır İldə 40.000000 manatlıq ticarət eliyir. Yaxşılığı səbəbindən bizim şirkətin çayı nəhayət dərəcədə çox işlənir və bizim şirkət kimi heç kəs o qədər mal satmır. Çayımız çox rəngli və ətirlidir və bir dəfə imtahan üçün çayımızı içən həmişəlik müştərimiz olur. Ticarət nisanəmiz də həmişəki kimi olmağına diqqət etmək lazımdır. Zaqafqaziya, Zakaspiya və İran üçün şə'bəmiz Tiflisdə Puskın küçəsində nömrə 7-dir. Telefon nömrə 432.
Тифлиς, Пушкинская ул., №7. Телефонъ № 432.

Tiflisdə Mehmanxaneyi - "Dağıstan"

Nömrələrinin qiyməti yarım manatdan üç manata qədərdir. Hər cür Asiya və Avropa xörəkləri gətirmək olar. Təmiz və ısıq nömrələrimiz çox rahatdırlar. Pasportsuz qonaqlar zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar. Adres: Tiflis, Peskovski küçədə, nömrə 93, təzə müalicəxananın qabağında, konka duran meydanın yanında.

Sahibi mehmanxana: İsa Kərbəlayı Cəfər oğlu gəncəli.

Тифлиς, Песковская ул.,
д. № 93, против новой
лечебницы д-ра Григорьяна,
номера "ДАГЕСТАНЪ"

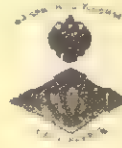
Jurnalımızın təzə və köhnə nömrələri və kitabları Bakıda satılır Parapetdə - Varonsovski - Vrangelski küçələrin küncündə, Məşədi Əyyub Ələkbərovun dükanında. Xahiş edənlər oraya təşrif getsinlər.

.....
İstanbulda məcmuəmizi satan Sultan Bəyaziddə, nömrə 14.
"Heyat" kitabxanasında Kazımzadə cənablarıdır.

Peterburqda "Mexaniçeski" şirkətinin
çox ə'la ayaqqabıları.

Rantavoy tikilmiş və vintli, hər
fasonda. Hər bir böyük mağazada
satılır.

Əsl malların üstündə belə bir nişan var. Rus-

Amerika rezin manufakturasının şirkəti
Firması "Triuqolnik"

(Üçguşəli)

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Haman yerdə dəri skladi və bə'zi zaqraniçni mallar
və Rus-Amerika rezin qaloşları manufakturasının Peterburqun
"Mexaniçeski" şirkətinin ayaqqabılarından
ötrü "krima" və "apritura".

Adresimiz: Qubernski küçədə,
Laləyevin evində Mehmanxaneyi-
"İslamiyyə".
Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Məh-
mudzadə.
Баку, Губернская ул. номера
"ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

ОСПЕННЫЙ ТЕЛЯТНИКЪ

Живонисска въ г.ОРАЕ

50 adama çatan mayenin şüşəsi - 25 qəpik, 25 adama - 15 qəpik, 5 adama çatan maye - 5 qəpik bir manatdan əskiyə göndərilə bilər. Göndərmək xərcl 30 qəpik. 3 manata və artıq istəyənlərə 20 prosenta qədər tönliz verilir. Adres: Orvol, Jivopistsevin çiçək mayaxanası.

E'LAN

Bir nəfər gimnaziya qur-
taran gürcü qızı müsəlman
evində qız və oğlan
uşaqlarına tərbiyə və dər-
s vermək istəyir. Altıncı
klasadək dər-
s verə bilər.
Özgə şəhərə də getməyi
qəbul eliyir. Xahiş edənlər
“Molla Nəsrəddin”
idarəsindən sorussunlar.

E'LAN

Hər cür Asiya və
Avropa libaslarını tikməyi
qəbul edirik və ucuz
qiymət alıb səliqəli iş
görmək ilə həmişə
müşəriləri razı yol.
salırıq. Sifariş sahibləri
aşağıdakı adrese rücu'
etsinlər: Tiflis, Qanovski
küçədə, nömrə 4.
İsmayıl Hacı Məhəmməd
oğlu Hacıyev.
Тифлиςь, Гановская ул.,
№4.

TƏZƏ AÇILAN MUALİCƏXANA
"Тифлисская частная лечебница"

Вокзальная 8, д.Энфиаджианца
Телефонъ 695

* İ.Q.Fyodorov.- İçəri və uşaq azarının həkimi. Qəbul edir hər gün çərşənbə və bazar dan səvayı saat: 11-dən 12-dək.

V.D.Qambaşidze - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan savayı saa: 12-dən 1-dək.

B.A.Popov - Boğaz, burun və qulaq həkimi. Hər gün bazardan səvayı saat 12-dən 1-dək.

Q.M.Makarov - İçeri ve uşaq azarlarının həkimi. Tək və cümə günləri 1-dən 2-dək.

A.N.Diasamidze - Siflis, deri ve süzenek. Her gün 11 yarımдан 12 yarımadek.

N.M.Melikov - Cərrah qadın xəstəlikləri. Hər gün 1-dən 2-ə.

I.Q. Qomartelli - çər və lşad
azarı, Hər gün 2-dən 3-dək

V.S.Musxlov - Goz azar hər
gün bazardan savayı 2-dən 2
yarımadək.

Axsamlar

A.Q.Mirzoyev - İcra və İdarə
azarı. Hər gün bazardan satış, 5-
dən 6-dək.

N.Q.Çiçnadze - İçeri ve uşaq azarı. Hər gün bazardan sara, 6-dan 7-dək.

Müalicəxanada hər bir azar em-
yolu ilə təhqiq olunur, habelə çiçək
döyülür və emziki ovrətə rəqə
baxılır. Məsləhətə gələnlərdən 50
qəpik alınır.

"ZƏNBUR"

Bakıda təzə çıxmağa başlayan
"Zənbur" adında məsxərə
məcmuəsinə əbunə dəftəri açıqdır.
Əbunə qiyməti - ildə 5 manat, yarım
ildə - 3 manat. Əcnəbi məmləkətlərə
illiyi - 6 manatdır. Adres: Bakı.
"Zənbur" idarəsinə.

ВЫШЕ ПЕРВОГО

Ввиду повывинисия въ продажу вредныхъ для здоровья напитков Стерилина продажные жидкосты поить

Пермь

spektakel

[illegible]

Или, может быть, не так уж и далеко от истины, что в настоящее время в России нет ни одного человека, который бы не считал себя христианином? И, следовательно, не было бы ни одного человека, который бы не считал себя христианином?

И. КИРКОВ

ВАСИЛИС

JOHN HENRY MONTGOMERY (1803-1872) was a prominent American abolitionist and a member of the American Anti-Slavery Society. He was a Quaker and a member of the Quaker community in Philadelphia. He was a member of the Quaker community in Philadelphia. He was a member of the Quaker community in Philadelphia.

“Молла Насреддинъ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ,
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкой... 5 руб.
За границу...
ЦѢНА на ОБЪЯВЛЕНІЯ
за место...
печата...
издатель...

Möhlət ilə verilir
Bir manatadək
Bir manatadək
Əl maşınları - 25 manatlıqdan başlamış
Rusiyada möhz öz mağazalarımızda satılır.
Tiflisdə üç məxsusi şöbə var:
1. Qalovinski küçədə, Mirimanovun evində, Sərdar imarətinin qabağında.
2. Vağzal küçəsində, İnficiyansın evində.
3. Avlabarda, Kaxetinski küçədə, Həsən Calalovun evində.
Hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş mağaza lövhəsi
Fabrika əlaməti
Saxtalarından ehtiyat edin.

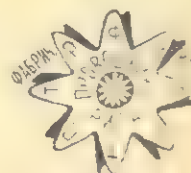

1897

Т-во ПРОВОДНИКЪ

ВЪ РИГЕ

“Pravodnik” şirkəti Riqa şəhərində

1888

Rezin qaloşlar

Keçə rezindən ayaqqabılar

Araba və velosiped şinləri və hissələri

Rezindən maşın alətləri

Elektrik maşını alətləri

Ebonit və buynuzdan qayrılmış şeylər

Fonoqrafiya alətləri

Rezin oyuncaqları (iqruşka) və
qalantereyni şeylər

Cərrah və həkim hacətləri

Elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan
keçirən alətlər

Rezinlənmiş parçalar və
sukeçirməyən paltarlar

Azbest və talkdan qayrılmış mallar

Linoleum, berrəngli, güllü və probka
ilə aralanmış

Rezindən, pinkadan və qeyr qollar

Rezina buludları

Rezin daraqları

Hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil
şinləri

Linkrustlar

Saxta dərilər (gönlər)

Zaqafqaziyada fabrika anbarı
Tiflis, Salolak küçəsində, nömrə 4.
Тифлисъ, Сололакская ул., № 4.

Когда не был Председателем мус. благотворительного Общества
Comiyyoti - xeyriyyo sodr olmamışdan iröli

Sodr olandan sonra

Посль избрания въ председатели

Yaşasin Osmanlı azadlığı...

Yaşasin meşrute

За здравствуеть турецкая конституция.

*Митинг женщин
в Константинополе*

ترکیا ده خانم لار ییغینجاغی .

Сужая! Нам не надо такой конституции...

Buy, hay! Bu mis meşrute! Y a, yox, bizde yox deyd!

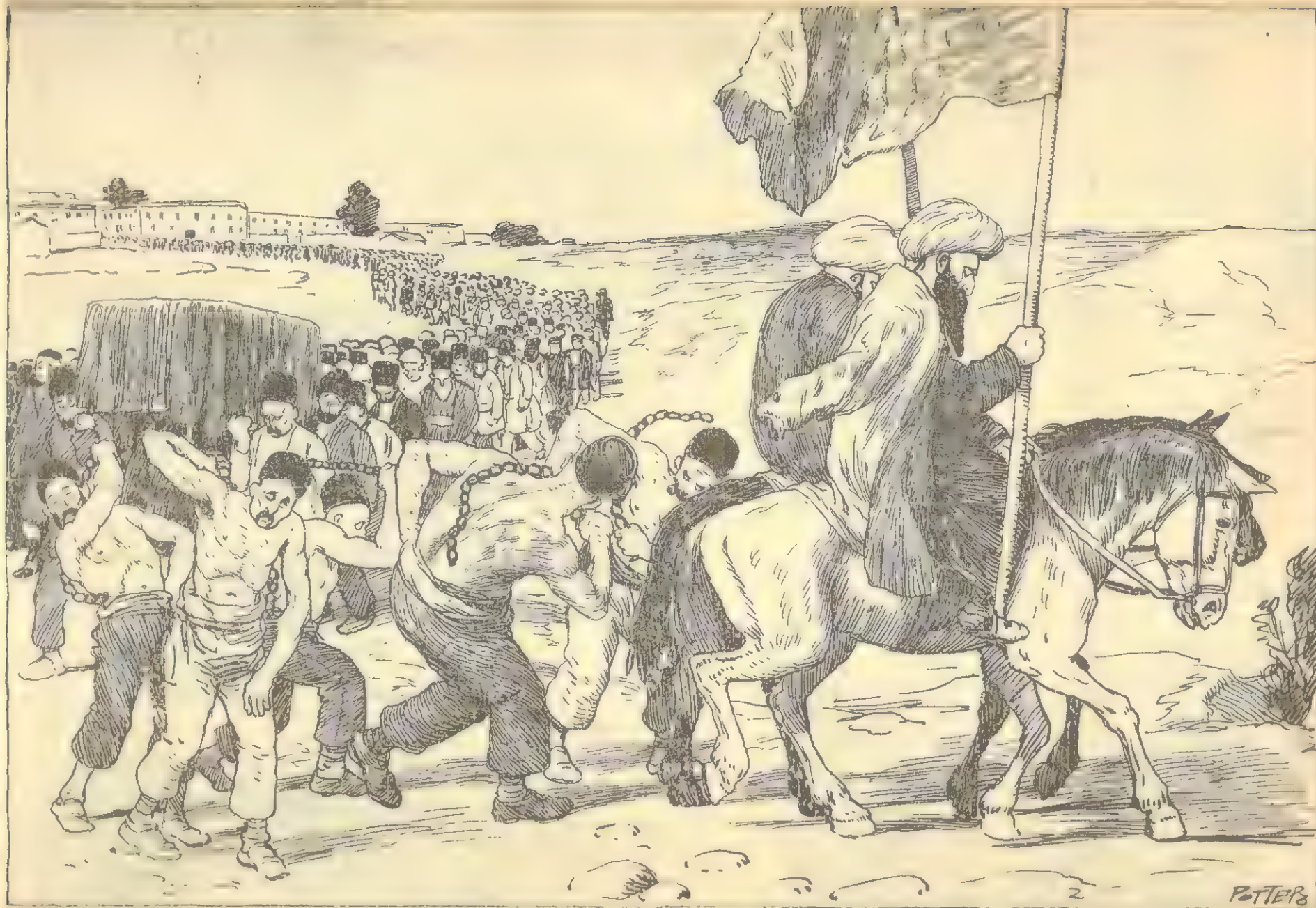

ملا فضل الدين

№ 13   Цѣна 12 к.   МОЛЛА НАСРЕДИНЪ   قیمت ۱۲ قہک   ۳۱

Qafqazda molla cənəzəsinin tozə üsul ilə
götürülməsi
Похороны умершаго мудлы въ двадцатомъ вѣкѣ
(не до Рождества Христова, а послѣ)

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
6 aylığı - 3 manat
3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kontor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
Тифлиς, Давидовская ул., д.24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə

Тифлиς, "Молла Насреддин"
Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətiri 10 qəpik.
dal səhifədə 7 qəpik.

Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik markalar

20 rəbiül-əvvəl, 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 29 mart 1909

Акционерное Общество "ГРАММОФОНЪ"

Тифлисское отделение
Головинский проспект, № 9.

Tiflis, Qalovinski küçədə, nömrə 9.

Burada göstərilən fabrika nişanəsinə lazımdır diqqət etmək. Hər bir qramofonumuzun və qramofon hissələrinin üstündə bu nişanə var.

Danışan maşınaların heç bir fabrikasının ixtiyarı yoxdur öz maşınalarına qramofon adı qoysun, ondan ötrü ki, qramofon məhz bizim patentli maşınalarımızdan ibarətdir.

Qramofon ..... ev üçün ən gözəl bir məşğuliyyətdir.

Qramofon .....oxuyur, çalır, gülür və qeyrə.

Qramofon .....vasitəsilə evdə sazanda və oynamaq məclisi qurmaq olur.

Qramofon .....dünyada əvvəlinci danışan maşınadır və həmişə əvvəlinci olacaq.

Bizim maşınaların tərifli: mexanizmi sadə, möhkəm, çox yaşayan, zahiri gözəl və hamıdan vacib - təbii səsləri öz halətində çıxardır.

Dekabrın birindən ikitərəfli plastinkalar başlanıb satılmağa: xırdaları 75 qəpik, "grand" adlıları bir manat 50 qəpik hər bin.

Məsləhət görürük aşağıda ad verilən çalğıçı və sazandaların çalib-oxumaqlarına heç olmasa imtahan üçün qulaq asınlar: Məcid, Seyid, Bağrat, Məhəmməd Xəlilov, Məhəmmədqulu şuşalı, Məşədi Qafar iranlı, Hilal. Xanımlardan: Varvara, Anna. Skripkaçılar: Arşak və Əmircan. Tarzen Ohanes (kamança), Sivi Mirzəqulu (kamança). Düdükçülər: Mirzəli Mirsadiqov. Zurnaçıları: Bağrat və Avetik və qeyrləri və qeyrləri.

Kataloqlar və siyahılar pulsuzdurlar!
Saxtalarından ehtiyatlı olunuz!

XANIMLAR

Serbiya məmləkətində səkkiz min xanım hökumətdən izin isteyiblər ki, Avstriya hökuməti ilə Serbiya hökuməti dava başlasa, xanımlar çıxınsınlar meydana və kişilər ilə bərabər düşmənlərlə dava eləsinlər.

Buna heç sözümlə yoxdur, çünki hər bir kəşin ixtiyarı özündədir, insan faili-muxtardır, hər kəs nə xahiş eləsə, eliyə bilər, hər kəs nə yazsa, nə yazsa, yaza bilər, danışa bilər; amma sözümlə burasındadır ki, bu xəbəri eşitcək mənim yadıma bir şey düşdü.

Bir neçə həftə bundan irəli axundlarımızdan birisi xəbər vermişdi ki, cəmi xristiyan xanımları bihəyadlırlar, çünki üzüaçıq gəzirilər.

Axund cənablarının sözümlə oxuyanda, doğrusu, mən bir az istədim bu sözlərə inanmıyam; ondan ötrü ki, ömrümdə nə qədər xristiyan xanımları görmüşəm, nə qədər bunların bərsində az-çox kitablar oxumuşam, nə qədər Avropa tarixinə az-çox bələd olmuşam, mənim heç bir vaxt xəyalıma gəlməyib ki, xristiyan xanımlarının hamısı bihəya olalar.

Axund cənablarının sözümlə bir də o səbəbə şəkk gətirdim ki, strajnik arvadlarından savayı axund cənabları dəxi özge xristiyan arvadı görmüyüb və hələ görmədiyini qalsın kənarda, heç

bilmir ki, xristiyan arvadları dünyanın hansı tərəfində yaşırırlar. Mən mərəc gələm ki, indi gedək axund cənablarından təvəqqə eliyək ki, xristiyan arvadlarının hansı səmtdə olmaqlarını əli ilə göstərsin. Söz yox - axund əlini bir tərəfə uzaqcaq, - amma əgər gərəklə biz yaxşı mülahizə eləsək, baxıb görəcəyik ki, o göstərdiyi tərəf ya Danabaş kəndidir, yəni Yaponiya ilə Sibirin arasındadır.

Sözümlə orada deyil, sözümlə oradadır ki, doğrudan, bu da bir hünərdir ki, adam bir şeyi bilməyib-bilməyib və eşitməyib-eşitməyib o şeydən xəbər verə; bu özü də bir cür elmdir, hələ nəinki elmdir, bəlkə allah vergisidir.

Çox qərībə.

Bu axır vaxtlarda xristiyan xanımlarını bizim qəzetələrdə "fahişə" adı ilə adlandıran çox olub. Amma biz diqqət eləsək, görəcəyik ki, belə sözü danışanlar və yazanlar həmişə o kəşlər olublar ki, Avropa tarixindən, Avropa məişətindən və Avropa mədəniyyətindən əsla bixəbərdirlər.

Bu özü də allah vergisidir.

Bu özü də bir hünərdir.

Çünki insan öz bildiyi şeylərdən həmişə danışa bilər, amma hünər budur ki, elə mətləbdən danışasan ki, heç onu yuxunda da görməmişən.

Bu özü çox böyük hünərdir.

Hələ bəlkə allah vergisidir.

Lağlağı

LALSAN

Sen hələ dillənmemisən,
lalsan.
Tifisən a, sen hələ novsalsan.

Bilmə hələ sən özünü kardan,
Olma özündən a çocuq,
bedgüman,
Ortaliğa çıxma, عزیزim, dayan,
Çünki, balam, sən hələ
novsalsan,
Dəyməmişən, yetməmişən,
kalsan.

Soxma qabağa özünü anqalı,
Gözləgilən növbəni
daldan-dalı,
Ay belə palanlı, başı noxtalı,
Sən keçisən, sən quzusan,
malsan,
Sən hələ dillənmemisən,
lalsan.

Erməniyə kəndini tay eyləmə,
Gürcüyə, nə ruse gilay
eyləmə,
Üstümə qışqırma,
haray eyləmə,
Dəstəni qaytar, yeri
daldal sən,
Qıl hələ təhsil ilə ikmal sən.

Məşədi Sijimqulu

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

İstanbul - Hürriyyətdir, meydan genişdir. Həmd olsun, hər məhəllədə bir təzə cəmiyyət meydana çıxır. Deyirlər ki, bu günlərdə buranın köhnə itləri də öz haqlarını mühafizə etmək üçün dəhşətli bir cəmiyyət quracaqlar.

Molla Nəsrəddin

"İttihadi-Məhmudi cəmiyyəti"-nə və "Bəyanül-həqq"ə müjdələr olsun.

Peterburq - Hökumət müsəlmanların məktəblərini bağlatmağa

başlamasından ötrü Kazan, Orenburq, Tomsk, Troisk, Samara, Ufa və qeyrə müsəlman quberniyalarındakı baş ruhanilər, işanlar "Duma"ya şikayət göndərdilər.

Bakı - Cənab Şəmsi Əsədullayev öz adına böyük bir kitabxana açmaq niyyətindədir.

Cənab Dadaşov da beş klaslı bir qız məktəbi açacaq.

Şamaxı - Cənab Salamov, Abdullayev, Hacı Molla Qəni, Veysov və qeyrə dövlətli sünni və şiələr birləşib bir sənət məktəbi açmaq istəyirlər.

Tiflis - Cəmiyyəti-xeyriyyələrin mənfəətinə oynanan teatrdan altı min manat cəm oldu. Yarım manatlıq biletdən xəlvətə əvvəlinci cərgəyə keçən məşədilər səhnəyə gül dəstələri tulladılar.

VƏ'Z

(Naxçıvanda Mirebdülhüseyn ağanın bəyanatı)

"Fəvaidül-müşahid" kitabında Şeyx Cəfər Şüştəri mərhum yazır: "İnnəlmünafiqin fı dərkül-əsfəl", münafiq müştəqdir nəfqədən, nəfqə o şeydir ki, üreyi ayr ola, dili ayrı ola (bə'zi yazıçılar kimi). Bu münafiq əlli üqbə görə, hər üqbənin arası əlli illik yoldur. O illərin hər bir günü bu dünyanın otuz min ilinə bərabərdir. O əlli üqbənin biri ələmi-bərzəkdir, biri hələti-əhtirazdır, biri qiyamətdir, biri suali-qəbirdir, biri tabutdur, biri qızdırma (biri qəzəte oxumaqdır), biri mizandır, biri nəşrdir (qalanı ağanın nəzərindən fəramuş olmuşdu). Bu

üqbələri təy eliyəndən sora münafiq daxil olacaq cəhənnəmə, orada neçə min il qalacaq (yə'ni Suxum şəhərində müsəlmanların məscidi tikilib qurtarana kimi qalacaq), amma bu münafıqlardan elesi olacaq ki, cəhənnəmdə neçə min il qalandan sora birdən yadına düşəcək, "ya mənən ya mənən" deyib haman saat bağışlanacaq. Amma elesi də olacaq ki, "ya allah" demək ona qadağan olacaq.

İmza: Münafıqlərindən biri

**İSLAM ALƏMİNDƏ
NƏ YOX?**

"Din və məişət" yazır (nömrə 10):

İnqilabiyyunlar arvadlara müsavati-hüquq verdirib, hicabı rədd qılsalar, ol vaxt işlər nəyə gedəcək? Arvadlara tam hürriyyət və müsavət verilse, o vaxtda kişilər arvadlara "sus, çox danışma" deməyə qeyrətləri çatmayacaq və ağıllı, dini naqis olan arvadlar ağıllı mütədeyyin kişilərə qarşı durub: "bu işdə bizim aqlımız boylə kəsir" deyəcəklər və kişilərin hər əmrinə qulaq asmayacaqlar...

Molla Nəsrəddin

Aferin, qoçaq! Sözüün doğrusunu yazmaq da bir hünərdir. İndi bildik ki, arvadların oxumalarını, "naqisül-əql valideyn"likdən qurtulmalarını, üzlerini açmalarını nədən ötrü istəmirsiniz.

Dəxi buna bir sözüümüz yoxdur, madam ki arvadlara "sus", yə'ni "kəs səsini, köpəyin qızı" deyə bilməməkdən qorxursunuz, "hicab"a dörd ayaq ilə sarılmağa haqqınız vardır.

TƏHVİL SUYU

Suşa mollalarını o qədər məzəmmət etdilər ki, axırda tənqə gəlib onlar da millət yolunda çarışmağa başladılar. Belə ki, iyirmi il dərs oxumuş cənablar ilimiz təzələnen günü çox tez durmuşdular ki, millətin tərəqqisindən ötrü təhvİL suyu hazır etsinlər. Onlardan hər biri bir təştİ su ilə doldurub qabağına qoyub hey dua oxuyub onun içinə üfürürdü və su aparmağa gələn yazıqlar da belə güman edirdilər ki, o molla duanı və ayələri oxuyub suyun içinə doldurur. Dəxi burasını başa düşmərlərdi ki, duanı oxuyub suya üfürməklə duanı suyun içinə doldurmaq olmaz. Çünki dua oxumaq mövqəfat puluna oxşayan deyil ki, onu cəmleyib birdən cibəşdana qoymaq olsun. Bəlkə oxunan duanın hər hərfi ağızdan çıxan kimi havaya qarışib gedir. Əgər bir adam onun ağzından çıxıb təştİ dolduran hamı havaya zərrəbin ilə baxsa, görər ki, onun içi cəhl və nifaq kimi naxoşluqların mikrobları ilə doludur. Bizim ruhani atalarımız bu cür mikroblar ilə dolu olan təştİN içindəki suyun adını "təhvİL suyu" qoyurlar. "Vələzzalın" kəlməsini lap məxrəcdən gətirən əmilərə də deyirlər ki, bu suda çox xasiyyət vardır. Biri budur ki, hər kim ondan bir azca xəmir küpəsinə töksə bərəkətli olar və pul kisəsinə səpsə kisəsi heç boşalmaz və qırmızısaqqal əmilər də birçə burasını fikir etmirlər ki, əgər bu suda belə xasiyyət varsa, bəs nə cəhətə o suyu paylayan mollaın xəmir küpəsinin heç bərəkəti olmur və pul kisəsi həmişə boş olur. Gah allahın evini dükən qayırır və gah da qəsəbə, baqqalı. Xülasə, hamı bazar əhlini tovluyub evlərini yıxır. Bundan vazeh olur ki, o suda heç bərəkət yoxdur və suyun xasiyyətlərindən biri də budur ki,

məktəblərdə və mədrəsələrdə oxuyan islam balaları ondan bir azca içsə zəhinləri çoxalar və oxumadıqları elmləri və fənləri də o suyun bərəkətindən bilirlər. Pəs uşkolada oxuyan uşaqlar da hər birisi istəsə ki, bu il imtahanı yaxşı versin və ya heç bir zad oxumamış hamı elmlərə və fənlərə dərsə alsun, gərək o təhvİL suyundan bir az içsin. Necə ki onu paylayan mollalarımızın özləri heç bir kitab oxumamış o suyun bərəkətindən məcmu elmləri bilirlər.

Kəşkül

ZƏKİYYƏ

Martin onunda Gəncədə teatrda Ərəş uyezd naçalnikinin dilmancı teatrın bufetində o qədər içmişdi ki, az qalmışdı piyan olsun. Bir-iki dəfə oturduğu stoldan yıxılısa da, genə özü durub yerində oturma bildi. Çinovnik Abulbəy, Əlibəy və Vəlibəy, filan bəy adi birçə damcı da içməmişdilər; ancaq başları gedib-gəlir və salanır idi. Oyunun ikinci pərdəsi oynandığı halda dilmanc cənabları yoldaşı ilə qol-boyun olub sa-zandara təsnif zakaz verir idilər. Zəkiyyə rolunu oynayan qızdan ötrü tamam iyirmi adam özündən getmişdi. Teatra nə qədər xərc olunmuş idisə, müsəlmanlar iki o qədər bufet kassasına pul verdilər.

İSTİXARƏ

İranda təhsil edib gələn sadati-üzamdan bir nəfər axund Nuxa şəhərində həkimlik edir. Allah atasına rəhmət eləsin, çünki başqa həkimlər naxoşa dərmanı tutar-tutmaz verirlər. Amma bu rəhmətlik oğlu əvvəl istixarə edir, sonra dərman verir. İstixarədə bir fəzilət vardır ki, o verdiyi dərman naxoşu bixəft öldürsə təqsir həkimdə deyil, istixarədədir.

CÜMƏ

"Ey dil, həzar şükr xəbər
gəldi yərdən,
Olduq xilas dərdu qəmə
ah-zərdən".

Günlərin bir günündə Dərbəndə xəbər gəldi ki, Tiflisdə, Bakıda, Qarabağda, Şəkiddə, İranda müsəlmanlar cümə günü dükanlarını bağliyib dadüstədən etməyib bayram edillər. Bu xəbər Dərbənd dükancılarına dəxi tə'sir edib forən cümə günü bağliyib dadüstədən etmədilər. Sən demə, cümə dünyada çox imiş: hey bir cümə, iki cümə, üç cümə, dörd cümə beqərar bir neçə cümə bağladılar. Xeyr! Gördülər ki, bu zalım cümənin nə ucu var, nə bucağı. Axır tənqə gəlib yavaş-yavaş başladılar genə qərarisabiq üzrə açıb dadüstədən etməyə. "Ey göz, kənara qoy dəxi qan ağlamaqlığı - Oldun xilas sən də dəxi intizərdən". Qərəz ki, şükur olsun allaha, xilas oldular intizərdən. Canım, bir cümə deyil, iki cümə deyil, cümə çox, il çox, buna da davam etmək olurmu? Xalqın dərdu bir yana, bunlarınkı bir yana. Xülasə, çox şükürlər olsun ki, xalqın yaxası qurtardı bu cümə zəhrimərin əlindən. İndi bu gündən Dərbənd müsəlmanına hürriyyət verildi. Sağ olsun Taxtabazar, yaşasın Asağıbazar, yaşasın Yuxarıbazar.

İmza: Biğli

İLİN AXIR ÇƏRŞƏNBƏSİ

Mart ayının üçüncü axşamı ilin axır çərşənbəsinin axşamı idi. Bir necə qoca qarı, qız və gəlin Məşədi Yaxşı xalanın təhtisədə-rətində bir evə yığılıb "Dilək taşı" qurdular. Ortalığa bir mis qazan qoyub içine su tökdülər, ağzına bir qırmızı cuna salıb hərə ürəyində bir niyyət eliyib qazanın içinə bir şey saldı. Əvvəl başdan Mırtış Nərgiz bu bayatını oxudu:

Ey əzizim, naçar ağlama,
Gündür, keçər ağlama,
Hacı Vəli bağliyan qapını,
Məhəmmədəli açar, ağlama.

Əlini cunanın altından qazanın içinə salıb bir göy muncuq çıxartdı. Dıngiliş xanım sevincək yerindən qalxıb dedi: "Ay Mırtış Nərgiz gəlinbaci, o muncuq mənimdir".

Sədr Məşədi Yaxşı xala - De görüm, nə niyyət eləmişdin?

Dıngiliş xanım - Hacı Vəli var-yoxumuzu hiylə ilə əlimizdən alıb yurdumuzu dağıtdı, niyyət eləmişdim görüm axırımız hayana çər?

Sədr - Axırın yaxşı olur,
"A əzizim, naçar ağlama, -
Gündür keçər, ağlama",
Hacı Vəli bağliyan qapını ərin
Məhəmmədəli açar, ağlama.
Dıngiliş xanım sevinmiş çəkildi durdu bir qıraqda.

Növbət gəldi Fərdax xalaya, bu bayatını deyib əlini saldı qazanın içinə.

Enişdən gəl, enişdən,
Aftabası gümüşdən,
Sizə də qismət olsun,

Heybəndəki yemişdən.

Bir qızıl üzük çıxartdı. Bu üzüyü salan da Balağıbatdax bacı idi, dedi o üzük mənimdir.

Sədr - Sən nə niyyət eləmişdin?

Balağıbatdax bacı - Mən də niyyət eləmişdim on ildir uşağım olmur, əgər olacaqsa yaxşı gəlsin.

Sədr - Yaxşıdır, uşağın olcaqdır, arxayın ol. Bizə də qismət olsun heybəndəki yemişdən.

Növbət gəldi Bibixanım xalaya.

Enişdən gələne bax,
Qaz kimi dönənə bax,
Muradı hasil olub,
Çırağı yanana bax.

Əlini salıb Səfəf çıxartdı. Xatun bacı sevincək dedi, o səfəf mənimdir.

Sədr - Sən nə niyyət eliyib-sən?

Xatun bacı - Mənim ərim səfeh çıxıbdir. Evimi, həyatımı satıb qumara uduzubdur, evimin şeylərini və qızıl-gümüşümü də aparıb satıb yeyibdir. Özü də məndən nifrət eliyib gedib bir rus qızı saxlıyır. Dedim əgər bu pıx gündən qurtaracağamsa yaxşı gəlsin.

Sədr - Yaxşıdır, muradın hasil olub, çırağın yanacaqdır.

Növbət gəldi Bacıxanım xalaya.

Sarı yağın tortası,
Qızıl kəmərt ortası,
Allah muradın versin,
Gələn bazar ertəsi.

Əlini salıb bir qulunc üzüyü çıxartdı.

Məşədi Molla Xeyransa xanım - O üzük mənimdir.

Sədr - Niyyətin nədir?

Məşədi Molla Xeyransa xanım - Niyyət eləmişdim ki, bu gələn bazar və bazar ertəsi həm bayramdır,

həm ərbein. Əgər camaat mərsiyə oxudub bayrama baxmıyaqlarsa və əlimə beş-on tüman pul gələcəksə yaxşı gəlsin.

Sədr - Yaxşıdır, mərsiyəni oxuyub istədiyin qədər pul yığacaqsan.

Məşədi Xeyransa xanım - Mən də nəzir eliyirəm ki, mərsiyəxan Molla Əbdülbəvabə siğə olub haman pul ilə Xorasana gedəm.

(Mabə'dı var).

Dabanıçatdaq xala

POÇTA QUTUSU

Culfada "O taylı" imzası ilə yazana: Elə şeyləri indiki vaxtda yaza bilmənik.

Bakıda "Hərəmi"yə: Mabə'dını yazmıyın, çünki qorxuram sizə zəhmət ola.

Qazaxda "Miskin"ə:

Getdim gördüm Qazaxdadı.
Daşda deyil, çaxmaqdadı,
Hamı yazısı "saxta"dı,
Ay bala can, can bala can

Mərvdə "H.M." cənablarına: Çap olunmuyacaq.

Mərvdə "Dindar"a: Səhv eliyib-siniz, gerek yazdığınızı "Din və məişət" jurnalına göndərəydiniz.

Şuşada "F" cənablarına: Fahişəxana barəsində yazdığınıza inanırıq, amma o sözləri çap edə bilmənik.

Bakıda "Rəhbər"ə: Ədəbsız sözləri yazmağı tərgidin, yoxsa sizə sataşarıq.

Gəncədə "Bir cavan"a: Qoyma getdi.

Müdir və baş mühərrir
Cəlil Məmmədquluzadə.

**Tiflisdə Mehmanxaneyi -
"Dağıstan"**

Nömrələrinin qiyməti yarım manatdan üç manata qədərdir. Hər cür Asiya və Avropa xörəkləri gətirmək olar. Təmiz və işıq nömrələrimiz çox rahatdırlar. Pasportsuz qonaqlar zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar. Adres: Tiflis, Peskovski küçədə, nömrə 93, təzə müləxəxananın qabağında, konka duran meydanın yanında.
Sahibi mehmanxana: İsa Kərbəlayi Cəfər oğlu gəncəli.

Тифлисъ, Песковская ул.,
д. № 93, против новой
лечебницы д-ра Григорьяна,
номера "ДАГЕСТАНЪ"

**ОСПЕННЫЙ ТЕЛЯТНИКЪ
ЖИВОПИСЦЕВА ВЪ Г. ОРЛЕ**

50 adama çatan mayenin şüşəsi - 25 qəpik, 25 adama - 15 qəpik, 5 adama çatan maye - 5 qəpik bir manatdan əskiyə göndərilə. Göndərmək xərci 30 qəpik. 3 manata və artıq istəyənlərə 20 prosentə qədər tənzil verilir. Adres: Oryol, Jivopistevin çiçək mayaxanası.

Istanbulda məcmuəmizi satan Sultan Bəyaziddə, nömrə 14.
"Həyat" kitabxanasında Kazımxadə cənablarıdır.

**Badkubədə Mehmanxaneyi - "İslamiyyə"
Гостиница "ИСЛАМИЯ"**

Нömrələrinin qiyməti 1 manatdan beş manata qədərdir və aspaşnamızda hər cür Asiya və Avropa xörəkləri mövcuddur. İstirahətini sevən müştərilərdən mehmanxanamızı bir dəfə gəlib görmələri rica olunur. Pasportsuz müsafirilər zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar. Adresimiz: Qubernski küçədə, Lalayevin evində Mehmanxaneyi-"İslamiyyə".
Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Mahmud-zadə.
Bakı, Gubernskaya ul. nomera "ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

GRAND PRIX
ПАРИЖЪ, 1900 г.

Dünyada

ə'la qaloşlar

Rus-Amerika rezin manufakturasının şirkəti

ПОДЪ "ТРЕУГОЛЬНИКЪ" ФИРМОЙ

Peterburqda

Malın yaxşılığına zəmanət edirik. Hər yerdə satılır.

DƏRƏMİZDƏ SATILAN KİTAPLAR

Kitabların adları	Yazanlar	Qiymətləri	
		İçindəki	poçta xərci
<u>Dərs kitabları</u>			
Vətən dili, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Cəmyayevski	35 qəp	40 qəp
Türk əlifbası	Muəllim M.Mahmudbəyov	20 qəp	24 qəp
Birinci kitab, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Gəncə müəllimi Mirzə Abbas Mollazadə	20 qəp	24 qəp
Uşaq bağçası, birinci il üçün dərs kitabı	Rəsəidbəy Ərəndizadə	25 qəp	30 qəp
Bəstəatül-əfşal, ikinci il üçün dərs kitabı	*...*	25 qəp	30 qəp
Məşq məcmuəsi	Mirzə Abbas Mollazadə	8 qəp.	10 qəp
<u>Şiir kitabları</u>			
Təşhül-fəraz	Axund Anasizadə	1 man	1man 16 qəp
"Rüstəm və Sohrab" (gözləşikli)	Abbas Ağa Qayıbov	1 man.	1man. 20 qəp
Bizə hansı cəmlər lazım	Axund Əbubəkr mərhum, Ə Hüseynzadə, Faiq Nə'manzadə və Molla Nəsrəddin	15 qəp	20 qəp
Usta Zeynal (şakill)	Molla Nəsrəddin	15 qəp	17 qəp.
Qurbanəlibay (-*)	*...*	15 qəp	17 qəp.
İranda hömyyət (-*)	*...*	15 qəp	17 qəp.
Məslət dostları	Haqverdiyev	5 qəp	7 qəp
Seyx və vəzir (farsca)	Mirzə Məlikmüxan	20 qəp.	24 qəp.
Məbdəi-tərəqqi (farsca)	*...*	5 qəp.	7 qəp
Haqiqəti-islam	Axund Yusif Talib-zadə	50 qəp.	50 qəp.
	...	45 qəp	45 qəp.
İslam məmləkətlərinin xəritəsi	*...*	25 qəp	25 qəp.
Muəllimüs-səriə	*...*	40 qəp	40 qəp
Muəllimüs-səriə (ikinci hissə)	*...*	50 qəp	50 qəp.
İki uşaq	Mirzə Abdulla Talib-zadə	20 qəp	20 qəp.
Qanlı müsədimə	*...*	5 qəp	5 qəp.
Asari Əhmədbəy Cavanşir (mili şe'r məcmuəsi)	*...*	25 qəp	30 qəp

poçta xərci verəcəklər

TƏZƏ AÇILAN MÜALİCƏXANA

"Тифлисская частная лечебница"

Вокзальная 8, д.Энфиаджианца

Телефонъ 695

I.Q.Fyodorov - İçəri və uşaq azarının həkimli. Qəbul edir hər gün çaharşənbə və bazardan savayı saat 11-dən 12-dək.

V.D.Qambaşdze - İçəri və uşaq azar. Hər gün bazardan savayı saat 12-dən 1-dək.

B.A.Popov - Boğaz, burun və qulaq həkimli. Hər gün bazardan savayı saat 12-dən 1-dək

Q.M.Makarov - İçəri və uşaq azarlarının həkimli. Tək və cümə günləri 1-dən 2-dək

A.N.Disanidze - Siflis, deri və süzənək. Hər gün 11 yarımından 12 yarımadək.

N.M.Melikov - Cərrahlik və övrat azarları. Hər gün 1-dən 2-dək.

I.Q.Qomarteli - İçəri və uşaq azar. Hər gün 2-dən 3-dək.

V.S.Musxilov - Göz azar. Hər gün bazardan savayı 2-dən 2 yarımadək.

Axsamlar

A.Q.Mirzoyev - İçəri və uşaq azar. Hər gün bazardan savayı 5-dən 6-dək.

N.Q.Çiçinadze - İçəri və uşaq azar. Hər gün bazardan savayı 6-dan 7-dək.

Müalicəxanada hər bir azar elm yolu ilə təhqiq olunur, habelə çiçək doyulur və övratlara da baxılır. Məsləhətə gələnlərdən 50 qəpik alınır.

E'LAN

1 "Hesab məsələsi" (Задачникъ). Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab təlimi üçün tərtib edilmiş 761 hesab məsələsinin, 237 təlimati-rəqəmiyyəyi və Rusiyada istə'mal olunan ölçüləri və ölçülərə dair təlimləri həvidir. Qiyməti 35 qəpikdir.

2 Gündəlik dərsləri yazmaq üçün yövmiyyə dəftəri (Дневникъ).

Sağrılara gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dərsləri yazmaq üçün cədvəllər və bəzi digər məlumat həvidir. Qiyməti 30 qəpik.

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və kitabçılara böyük təfəvüt qoyulacaqdır. On ədəddən əskiynə poçta markaları qəbul olunur. Xahiş edənlərə nəloj ilə göndərilir.

Adres: Gəncədə Həmidbəy Yusifbəyova, yaxud Məktəbi-təhamli kitabxanasına.

“МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ”

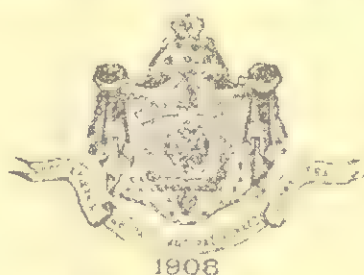
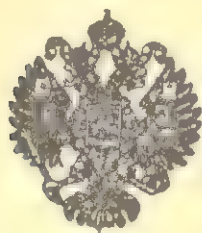
КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ:
Давидовская ул. 34

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
съ доставкой.....5
за 3 номера.....6
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ
за строку.....10
печата впередъ текста — 10 коп

Möhlət ilə verilir
Bir manatadək
Bir manatadək
Əl maşınları - 25 manatlıqdan başlamış
Rusiyada möhz öz mağazalarımızda satılır.
Tiflisdə üç məxsusi şöbə var.
1. Qalovinski küçədə, Mirimanovun evində, Sərdar imarətinin qabağında.
2. Vağzal küçəsində, İnciciyansın evində.
3. Avlabarda, Kaxetinski küçədə, Həsən Cəlalovun evində.
Hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş mağaza lövhəsi
Fabrika əlaməti
Saxtalarından ehtiyat edin.

Patentli “Pravodnik” qaloşları Çox möhkəmlikdə, yaxşılıqda və fasonunun
zərifliyində dünyada birincidirlər.
Hər bir cütünün misilsiz möhkəmliyi, əlbəttə, tə'min olunur.

Закавказский Фабричный Складъ
Т - во “ПРАВДИКЪ”
Тифлисъ, Сололакская ул., 4.

«Hocquon Mar...»

О. Н. ШИННИК

Продается билет на спектакль в пользу бедных Общества (Мифический)

Tiflisdə Şeytanbazarlı cəmiyyəti-xeyriyyə üzvləri
müsbəhləndirən teatr bilet satılır.

ملا نصر الدین

№14. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ

قیمتی ۱۲ قک

ملا و یاپونیا خانمی
(Molla və Yaponiya)

Qanduros d. Xanımı, p.d qeder tənqilə oxun 24n
and kəq gozməklə gənə mas - malla 24n b - m - yacəksiniz. (Molla və Yaponiya xanımı)

A kiři, Molla Nəsrəddin zəhləmizi apardı, bir dənə
"Zənbur" gətirin oxuyaq.

Ey, apar, apar, bu da onun kimi bir bəd əməldir.

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
6 aylığı - 3 manat
3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
Ozge səhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kontor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
Тифлиς, Давидовская ул., д. 24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin".

Тифлиς, "Молла Насреддин"
Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətir 10 qəpik də
səhifədə 7 qəpik.
Adres dəyişmək haqqı 3 dənə yeddi qəpiklik məbləğdir

27 rəbiül-əvvəl 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 5 aprel 1909

"Molla Nəsrəddin"-in əvvəlinci, ikinci və üçüncü ilinin cildlənmiş kitabları və boş cildləri satılmaqdadır. Cildlərin üstündə Mollanın şəkli və adı, məcmuənin tarixi qızıl vərəq ilə basılıbdir. Qiymətləri idarədə: əvvəlinci ili 5 manat, ikinci və üçüncü ili 6 manat, boş cildi 70 qəpik, poçta xərci ilə: əvvəlinci ili 6 manat, ikinci və üçüncü ili 7 manat, boş cildi 1 manat.

T-VO ПРОВОДНИКЪ ВЪ РИГЕ

"Pravodnik" şirkəti Riqa şəhərində

1897

Rezinq qaloşlar

Keçə rezindən ayaqqabılar

Araba və velosiped şinləri və hissələri

Rezindən maşın alətləri

Elektrik maşını alətləri

Ebonit və buynuzdan qayrılmış şeylər

Fotoqrafiya alətləri

Rezinq oyuncaqları (iqruska) və qalantereyni şeylər

Cərrah və həkim hacətləri

Elektrik qüvvəsini kənar edən və sudan keçirən alətlər

Rezinqlənmiş parçalar və sukeçirməyən paltarlar

Azbest və talkdan qayrılmış mallar

Linoleum, berrəngli, güllü və probka ilə aralanmış

Rezindən, pinkadan və qeyr qollar

Rezina buludları

Rezinq daraqları

Hava ilə dolu və qeyr cür avtomobil şinləri

Linkrustlar

Saxta dərilər (gönlər)

Zaqafqaziyada fabrika anbarı
Tiflis, Salolak küçəsində, nömrə 4.
Тифлиς, Сололакская ул., № 4.

12-ci nömrədə Dabanı- çatdaq xalaya

CAVAB

Ağrın alım, Dabanıçatdaq xala,
Sən niyə düşdün belə qiylə,
İstəyir axmaq örin övret ala?
Eyləmə ona təşviş, baxdır fala,
Caduya saldır adı, dillənməsin,
Ta ki sənün üstünə evlənməsin.

Çox qocalıbsan, baxıram halına,
Dən də düşüb birçəginə, yalına,
Qırx kişini qatlamısan dalına,
Çünki çıxıb şöhrə-bəd falına,
İndi zəbanbənd elə, dillənməsin,
Ta ki sənün üstünə evlənməsin.

Beş şahı ver, bir dua
yazdır nala.
Sonra alıxla kişini noxtala,
Tut yaxasından itələ, çaxxala,
Gah da qabağında gəzib yorğala,
Ta ki sənün üstünə evlənməsin,
Olmasın azürdə, nə dillənməsin.

Dannama bihudə o biçəreni,
Tazeləmə sinədəki yareni,
Qonşuda görsün Sənəmi, Səreni,
Saxlasın ifritəni, məkkərəni?
Eyləsin əmsak, meyillənməsin?
Axiri-ömründə behəllənməsin?

Yalın ağarmış, yox ağızda dişin,
Sür-sifətin pis, daha pisdür işin,

Ev-eşiyin, qab-qacağın, bişmişin,
Get-gəl, otur-dur, hərəkət,
Yekcəsi bikarədi, bəs neyləsin?!
Bir-iki övret alıb evlənməsin?

Ay qoca Fartdax! Sənə mən yüz
Söyləmədimmi eləmə məsxərə?
Bəsdür, ay arvad, hayasız
Eyləmə bir bunca şəqavət ərə,
Ər, bəqonum-qonşuda
Siğeyi-müt'ə edib evlənməsin?

At ilə övretdə tapılmaz vəfa,
Yaxşı məsəldir, deyib ata-baba,
Yekce eliyir, uzundlı yava,
Bit-birəli, sirkəli, həm bihəya,
Bəs bu başıdaşlı kişi dinməsin?
Eyləməsin siğə, həm evlənməsin?

Ay yatağan, əqli gödək, cahilə,
Biqanacaq, tənbelə və kahilə,
Lağ eliyirsən bu qəder ahilə,
Fe'line də fəxr eliyirsən hələ,
Çək dilini, bir belə zillənməsin,
Ağzını pak eyle, zibillənməsin.

Məşədi Sijimqulu

QOQOL

Bu axır vaxtlarda cəmi müsəl-
man qəzetələrində müsəlman
qardaşların gözüne bir belə söz
sataşib: "Qoqol".

İndi müsəlman qardaşlar oxu-
yub bildilər ki, Qoqol bir məşhur

rus yazıçısının adıdır. Bildilər ki, bu yazıçı yüz il bundan irəli anadan olub. Bildilər ki, məzhəkənevislikdə bu şəxsə bərabər Rusiyada hələ bir kəs tapılmayıb. Bildilər ki, Qoqolun xidməti rus mətbuatına və rus millətinə o dərəcədə olub ki, mərhumun doğulmasının yüz illiyini Rusiyada kəndlərdə də mujiklər eşidiblər.

İndi də mənim fikrimə bir belə şey gəlir. Söz yox, Köçərli cənablarının açıq və mənalı məqalələrindən, Üzeyir cənablarının şirrin tərcümələrindən və qeyr yazıçılarımızın Qoqol barəsində verdikləri mə'lumatdan oxucularımız həmin yazıçını bir növ tanıdılar və bəlkə yaxşı tanıdılar.

Amma mən bunu istəyirəm deyəm ki, genə bununla belə, yəni bu yazı-pozuların varlığı ilə rus dilini bilməyən oxucularımız indi hələ genə bilmirlər ki, bu yazıçının adı nədir.

Məsələn, yazıçılarımız yazıblar "Qoqol" və elə xəyal eliyiblər ki, bu sözü cəmi müsəlmanlar o cür oxuyacaq, necə ki mərhumun elə əsl adıdır.

Demək, məqalə sahiblərimiz birçə şeyi yaddan çıxarıblar. Birçə bunu yaddan çıxarıblar ki, Qoqolun barəsində yazdıqları məqalənin başında gerek bir belə "xəbərdarlıq" eliyəydilər ki, ey müsəlman qardaşlar, yüz il bundan qabaq Rusiyada bir şəxs anadan olub və rus mə'murlarının barəsində bir elə komediya yazıb ki, onu indi də adam oxuyanda elə bilir ki, Naxçıvana, Şuşaya və bütün Qafqaz kəndlərinə və bala-cə şəhərlərə hökumət tərəfindən revizor gəlir.

Qaraz, sözümlə burada deyil.

Mən deyirəm ki, məqalə sahibləri bu sözlərdən qabaq gerek camaata deyeydilər ki, "ay müsəlman qardaşlar, bu ədibin barəsində mən sizə çox söz yazı bilərəm, amma..."

Amma birçə şey məni aciz eliyir: Mən bilmirəm mərhumun adı-

nı necə yazım ki, siz oxuya bilərsiniz?

Mən yazıram "Qoqol". Bəlkə allah rast sala, bir adam bu sözü elə oxuya, necə ki şairin adıdır. Amma bilərəm ki, biriniz bir cür oxuyacaqsınız, biriniz özge sayaq oxuyacaqsınız, biriniz bir başqa tövr oxuyacaqsınız və axırda belə mə'lum olacaq ki, bığara yazıçının adını siz müsəlman qardaşlar yüz qırx dörd cür oxuyubsunuz.

Elə birçə bunu demək istəyirdim, demək istəyirdim ki, qələm sahiblərimiz hər nə yazırlar-yazsınlar, - çox sağ olsunlar, amma bunu gerek yaddan çıxartmasınlar ki, hələ İndi müsəlmanlar genə Qoqolun adını bilmirlər.

Bunu heç kəs gerek yadından çıxartmasın.

Molla Nəsrəddin

ƏDƏBİYYAT

Əcəb halın var, ay Molla-
Əcəbcə ruzigarın var!

Əcəb əsrü zamanın həm-
Əcəb şüglü şüarın var!

Əcəb məslək, əcəb fikrin,
Əcəb virdin, əcəb zikrin,
Əcəb surət, əcəb şəklin
Əcəb dövrün, mədarın var!

Əcəb sima və saqqalın,
Əcəb rəngi-ruxi-alın,
Əcəb xırqə, əcəb şalın
Və təmkinü vüqarın var!

Əcəb vəz'in, əcəb pendin,
Əcəb noğlun, əcəb qəndin,
Əcəb hiylən, əcəb fəndin,
Əcəbcə kirdarın var!

Əcəb aləmnüməyanın,
Əcəb cahil müridanın,
Əcəb vəhşi və heyvanın,
Otuz milyon himarın var!

Biyabanı əcəb qulun,

Cünunun, qeyri-mə'qulun,
Əcəb məğmum məs'ulun,
Nihanın, aşikarın var!

Gözündə seyli-qəm yasin,
Vətən amalı yoldaşın,
Qarışmış zəhr ilə aşın,
Əcəb leyli nəharın var!

Əcəb niyyət, əcəb amal,
Əcəb tə'mini-istiqlal,
Əcəb təğyirli-vəz'i-hal,
Əcəbdür, ixtiyarın var!

Əcəb, ay Molla Nəsrəddin,
Bu xəlqi eylədin bidin,
Təəccübdür ki, yox həqbin,
Görə bir hansı karın var.

Danışma gəvi-mahidən,
Uzaqsan sən ilahidən!
Danış meydan, sürəhidən,
O yolda iştəharın var!

Demə bu yer müdəvərdür,
Günəş yerden də əkbərdür,
Bu əncümdür, bu kokəbdür,
Nə nurun var, nə narın var!

Edirsənmi hələ diqqət,
Nə cəhərlər doğur millət?
Edir təkfir, oxur lə'nət,
Nə qədri kor, karın var!

A nainsaf lə'nətxan,
Belə getməz belə dövrən,
Yalan söyle, danış böhtan,
Nə qədri iqtidarın var!

Uzaq getməz, verərsən can,
Olarsan vasili-niran,
Səni orda tapar xortdan,
Seqərdə mur, marın var!

Zəmanə dəysilər bir gün,
Gözün millət silər bir gün
Vurar başın əzər bir gün,
Nə izzü e'tibarın var!

A Molla, bəd gəlib fəlin,
Dəyişdir fikrə amalın,
Nə tək sən, cümlə əmsalın,
Və illa, intiharın var!

.....
Sataşdın xasilə amə,
Toxundun qeyrətə, namə,
Hazırlan qətlə, e'damə,
Əcəb görün, məzarın var!

.....
Yığ övraqın, qələmdanin,
Həlakətdən qutar canın,
Demə var ibn Ne'manın,
Demə çox cannisarın var.

Məşədi Sijimqulu

HÜMMƏT

Bilmirəm harada oxumuşdum ki, "Hümmətül-cihal titrədil-cibal", yə'ni əgər bir millət himmət elə-sə dağları titrədə bilər.

Doğrudan, bu sözlər elə belə imiş ki, deyiblər.

Mən bunu dünən mart ayının 17-də öz gözümən gördüm. Sabunçuda dəmir yolun qırağında çox camaat yığılmışdı. Xəbər aldım ki, nə var? Dedilər ki, bir qoç Mərdəkandan getiriblər, bir qoç da Balaxanıdan getiriblər. Bir az keçmədi, allahın heyvanlarını dürtmələyə-dürtmələyə saldılar meydana (hələ bir para axmaqlar da təəccüb eliyirlər ki, müsəlman içində qəzətə oxunmur). Xülasə, dəxi nə başınızı ağrıdım, buynuz saqqıltısından Bibiheybət dağları elə şaqıldırırdı ki, deyəsən urus divanxanasına başmaqlı müsəlman girib.

Dəmirçi

QƏVAM

**("Molla Nəsrəddin" in
lüğətindən)**

Bə'zi xörəklər var bişəndə qəvame gəlir, yə'ni bir az bərkiyir. Məsələn, üzüm suyu nə qədər ki bişmiyib, suyuq olur, amma elə ki bir qədər qayniyır - başlıyır bərkiməyə. Elə ki bərkidi, qəva-

mə gəldi - olur doşab (bəhməz). Bu cür xörəklər çoxdur, məsələn, firni, nişasta, halva, qayqanağ, süt aşı və qeyrə.

"Qəvam" sözünün çox işlənən yeri Petrovsk şəhəridir, çünki axır vaxtlarda bir nəfər axund iranlı və qafqazlı davası bişirmək fikrinə düşüb və bu məsələni salıb qazana qaynatmaq istəyir və gözləyir ki, məsələ tezlikdə bişib hazır olsun, yə'ni qəvame gəlsin. Onunçün bu axundun da adı qalıb "qəvam".

Xülasə, qəsdimiz "qəvam" kəlməsini mə'na eləməkdir, yoxsa Axund Molla Qəvam ilə işimiz yoxdur.

"Qəvam" sözünün özgə mə'naları da var, amma hamıdan çox Petrovsk şəhərində işlənən mə'nada istə'mal olunur.

Circirama

İSTANBULDAN MƏKTUB

Ay Molla, burası uzaq olduğundanmı, nədənsə bizdən çox az bəhs edirsən. Həlbuki sən qırmızısaqqallı dostların burada azsa da, sarıbeyinli aşnaların çoxdur. Xüsusən, hürriyyət aləmidir. Sənin gözün orada Ordubadı, İrevanı görür, Şamaxıya, Ağdaşə sataşır. Bir buraya, islam mərkəzinə gəl gör ki, gündə nə dəccallar, mehdilər zühur edir; nə "vulkanlar", "bəyanülhəqlər", "hüquqi-ümumiyyətlər" çıxır.

Bir gəl gör ki, "təninlər", "ye'ni qəzetələr", "iqdamlar", "şurayi-ümmeələr", "sərbəstlər", "qara-gözlər"... nasıl bir-birlərinin ağızlarından öpüşürlər, nə növ vətən və millət dərdinə qalıb öz şəxslərini yaddan çıxarmışlar.

Şükür allaha, hər məhəllədə, hər qəhvəxanada bir firqə təşkil olunur. Yetmiş iki biçiq taifə dedikləri tamam buradadır: çərkəs, gürcü, arnaud, boşnak, laz, zi-

bək, kürd, ərəb, suriyalı, ləzgi, tatar, türkmən, yezidi, çəngənə... və qeyrə klublarının sayı yox! On türk, on zabıt tamam on dürlü fikirdə. Burada, həmd olsun, firqə və məsləkdən artıq taifəbazlıq iş görür.

Hələ bizim məşrutəçiləri heç bilməzsiniz. Siz hey İran məşrutəçilərinə lə'nət oxursunuz. Amma bizim elmi, mədəniyyətli şəhərimizin məşrutəçilərini görsəniz, onlara rəhmət oxursunuz.

Bizim "Bəyanül-həqq"i, "Vulkan"ı oxusanız, özünüzdən "Din və məişət"inə tükürməzsiz; Əbdürrəşid İbrahimovun yazılarına "çeynənmiş axmaq sözlər" deməzsiniz. Quba qazisinin hicab bərəsində yazdıqlarına "avam gözünü boyamaq" adını verməzsiniz. Molla Nəsrəddin şairinin bir vaxt dediyi sözləri biz indi şiddətli rədd eliyirik:

Amalımız, əfkarımız
ifnayı-vətəndir,
Kinü mərəzü hirs bizə
zinəti-təndir,
Əf'al yox, ancaq işimiz
qiybəti-zəndir,
Min hiylə qurub
rütbeyi-ikram alırıq biz,
Büxlü həsədə adət
edib kam alırıq biz.

XORTDAN

Aşqabadda bir neçə qarıbə xortdan çıxıb. Heç kəs ilə işi yoxdur. Məgər o adamlar ilə ki məktəblərə və mədrəsəməzə dostdur və kömək edir. Həqiqət, bu xəbəri eşidib inanmadım və necə də inanmaq olar ki, mədrəsə və məktəb sevenləri xortdan yeyə, çünki məktəblərin paklığı cəhətinə div-şəyatın məktəblərdən qadır. Amma dürüst təhqiq edəndən sonra mən özüm də çox qorxdum. Çünki xortdandan qorxuzanlar çox mö'təbər adamlardır. Deyim qumarbazdır - xeyr, şə-

rabxordur - xeyr, tiryəkidir - xeyr, çərsidir - xeyr, bəngidir - xeyr. Müxtəsəri, Molla əmi, çox-çox böyükdür, hətta əmmaməsi də var, elmi də var, müfəssəsi də var. Xülasə, hər zadı var. Belə ki, adamları tək-tək görəndə deyir: "Əzizlərim, nuri-didələrim, mən sizin xeyrinizi istəyirəm, məbada məktəbə və mədrəsəyə səmt düşsəsiniz, allah eləməmiş, xortdana tö'mə olarsınız. İnsafən, Molla əmi, belə mö'təbər qorxuzanlardan sonra sən də qorxarsan və papağını mədrəsəyə, məktəblərə atsalar, gedib götürməzsən. Bu əhvalı yazasız, biçərə mədrəsə və məktəb dostları xortdandan ehtiyatlı olsunlar və xortdanları tanı-sınlar".

Qorxaq

LEYLƏK VƏ İBRAHİM QUŞU

Leylək - Ey qonşu, səni keçən illər Orenburqda gördüm, sənin əsl adın Əbdürrəşid İbrahimov deyilmi?

İbrahim quşu - Bəli, bəli!

Leylək - Xeyir ola, sən hara, Yaponiya hara, nə əcəb gəlmiş-sən?

İbrahim quşu - Sənin kimi altı ay bir yerdə, altı ay digər yerdə yatan deyiləm ki!

Leylək - Axır yumurtlamaq, bala çıxarmaq, onları bəsləmək, bir iş meydana gətirmək üçün bir az bir yerdə qalmaq lazımdır.

İbrahim - Eh, meydana bir iş çıxaracağam deyə bir yerdə yatmağın nə ləzzəti var? Gərək yerdən-yerə sıcraşasan, təzə-təzə məmləkətlər, təzə işlər görəsən!

Leylək - Təzə işləri yalnız gözünlə yox, gərək əlinlə də görəsən! Öz yuvanı, öz yerlərini də gərək təzələndirəsən!

İbrahim - Qa qa qa qa qa!..

Heç ata-baba işlərini, köhnə mü-qəddəs adətləri dəyişdirmək olur-mu? Bizim Kazan tərəfindən olay-dın, səni çoxdan təkfir etmişlərdi, şükür et ki, məcus məmləkətin-dənsən!

Leylək - De görüm, bu yaponi-yalılar xoşuna gəlirmi? Sənə hör-mət edirlərmə?

İbrahim - Pəh, nə cür hörmət! Biçərələr indiye qədər İbrahim qu-şu görməmişlər.

Leylək - Burada kimlərin bağ-çasına qondun və kimlərlə söhbət etdin?

İbrahim - Böyük alimlərdən ya-şı keçmiş qraf Okuma ilə söhbət etdim. Çox doğru sözlü adamlar-dır. Mənə dedilər ki, biz ruslar ilə dava etmək istəməzdik, amma onlar bizim üstümüze hücum etdi-lər.

Leylək - Yaxşı, sən də o mə-dəni sözləri uddunmu?

İbrahim - Nə demək, qraf Oku-ma alim adamdır.

Leylək - Yaponların mədəniyyə-tini nə cür tapırsan?

İbrahim - Yaponlar çox xoşuma gəlir, dünya üzündə heç belə mil-lət olmaz, mədəniyyətə avropalı-lara çatmışlar. Amma bununla be-lə, öz qədim adətlərini heç burax-mamışlar. Çoxu küçə və sokaklar-da yalınayağ və ya ağac başmaq, uzunsaç və öz milli əlbəmələri ilə gəzirilər. Oxumuşları da belədirlər, hətta öz əlifbaları nə qədər çətin olsa-olsa genə dəyişdirmək istə-mirlər.

Leylək - Cavanları ilə də görüş-dünmü? Onlar da qədim adətlə-rindən razıdırlar?

İbrahim - Cavanları ilə nə işim? Qraf Okuma belə onlardan şikayət edib dedi ki, bir para cavanlarımız əlifbamızı və bə'zi köhnə adətləri-mizi dəyişdirmək istəyirlər, amma, inşallah, dedikləri olmaz.

Leylək - Teatrları nə cür, çox-mu?

İbrahim - Tamam-tamam təəc-cüb etdim. Bu millət teatra da məktəb qədər əhəmiyyət vermiş. Böyük və zərif teatrılar var, hər gecə adam ilə doludur. Çox ağıllı millətdirlər.

Leylək - Yaxşı, sən deyirdin köhnə adətlərindən əl çəkmirlər. Avropanın əxlaqından, adətindən heç bir şey qəbul etməmişlər. Məgər bu teatrlar Avropa əxlaqın-dan, Avropa adətindən deyilmi?

İbrahim - Avropa adətindən ol-sa da, yaxşı adətdir, sənin lazımlı ehtiyacından biridir.

Leylək - Vay, nə deyirsən? Sən deyildin keçən illər müsəlman te-atrını pisləyən? Sənin yoldaşların "Din və məşəqqət" deyilmi onu haram edən?

İbrahim - Burada mənə xəcalət verməyin nə yeri? Sus, yaponlar duyurlar. O sözlər Kazanda qaldı.

Leylək - Lək lək lək lək!.. Yax-şı, yapon arvadlarını nə cür gör-dün?

İbrahim - Çox tərbiyəli, çox ağıllıdırlar. Bunlar da qədim adətlərini tamamilə saxlıyırlar. Bir kişi ilə görüşəcəkləri vaxt bizlərdə na-mazda səcdəyə varan kimi, onlar da yerə yatıb səcdə edirlər, son-ra durub danışirlər, amma danı-şanda gözlərilə heç baxmırlar. Çox tərbiyəlidirlər.

Leylək - Üzləri açıqmıdır?

İbrahim - Tamamilə avropalılar və Dağıstan müsəlmanları kimi açıq-dırlar.

Leylək - Yaxşı, o halda sən on-lara nə cür ağıllı deyirsən ki, uz açmağı haram bilmirlər?

İbrahim - Bağışla, mənəm dəxi vaxtım yoxdur, bunu Quba qazı-sindən xəbər al. Hələ xudahafız, qismət olsa Kitayda görüşərik.

Leylək

E'LAN

Gəncədə Şah Abbas məscidi-nin hücrələrində təzə açılan müalicəxanada naxoşlar qəbul olunur. Səbh əzanından şam əzanınadək. Xahiş edənlər buyursunlar.

Müalicəxananın müdirləri məşhur professorlar Şeyx Mahmud və Hacı Molla Hüseyn gəncəli.

ZÜLM

Zülm, zorbazorluq və mərdimazarlıq yaxşı iş deyil, bunu görək hamı bilsin, ələlxüsus, irəvanlılar.

Biz bunu eşitmişik ki, İrəvan müsəlmanları hər bir yerdə və hər bir ittifaqda qonşularına zülm eliyirlər, amma genə inana bilmirdik.

İrəvandan indi bizə elə bir xəbər yazırlar ki, doğrudan, adamın az qalır bağı çatdasın.

A kişi, bu yekəlikdə də zülm? Bu dərəcədə hüquq pozmaq?

Məsələn, pasxa bayramında ermənilər və ruslar küçəyə çıxan kimi görüblər ki, küçələr doludur fayton ilə və keyfli müsəlmanlar faytonlara minib bayram saxlıyırlar. Uruslar da və ermənilər də qayıdıb gediblər evlərinə. Çünki görüblər ki, müsəlmanlar onların bayramını zəbt eliyiblər, yəni onların hüquqlarını pozublar. Vəqə, çox nainsafılıqdır, çünki heç bir kəs gerek min illik qonşunun hüququnu bu dərəcədə pozub incitməyə razı olmaya.

Dəxi yazıq xaçpərəstlər bayram eləmədilər.

Bu dərəcədə zülm?

Anaş qurbağa

POÇTA QUTUSU

Nuxada "Qorodskoy şagird"ə:

Dünən yazılan mətləbə bu gün dübarə əl vurmağın ləzzəti yoxdur.

Şahtaxtında "Murdar"ə: Bu nəsihəti siz də yadınızda saxlıyın.

Səkkizinci nömrəmizdə "Vəs-salam" imzası ilə yazdığımız məqalə barəsində Əylisindən bir neçə şəxs bizə yazırlar ki, əvvəla, pulun qədərli yetmiş iki manat deyil, otuz bir manat altı şahıdır və ikinci, haman pullar 1326 tarixdə məhərrəm ayında camaatın səlahiyyəti ilə tapşırılıb Hacı Həsən Rza oğluna və o da camaatın əli ilə lazım olan yerə sərf edib.

Gəncədə "Qeybet qarğası"na:

Sə'rləriniz hələ kəldir.

Astarada "Mirzə kəfənsiz"ə:

Məktublarınız çox mə'nalı və əhəmiyyətlidir. Amma çox heyf ki, İran işlərinə qarışmağa bizə hələlik ixtiyar verilmir.

Müdür və baş mühərrir

Cəlil Məmmədquluzadə.

Badkubədə Mehmanxaneyi - "İslamiyyə"

Гостиница "ИСЛАМИЯ"

в г.р. БАКУ.

Nömrələrinin qiyməti 1 manatdan beş manata qədərdir və əspəz-xanamızda hər cür Asiya və Avropa xörəkləri mövcuddur. İstirahətini sevən müştərilərdən mehmanxanamıza bir dəfə gəlib görmələri rica olunur. Pasportsuz müsafirilər zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar. Adresimiz: Qubernski küçədə, Lalayevin evində Mehmanxaneyi-"İslamiyyə". Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Mahmudzadə. Баку, Губернская ул., номера "ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

E'LAN

Bir nəfər gimnaziya qurtaran gürcü qızı müsəlman evində qız və oğlan uşaqlarına təbiiyə və dərs vermək istəyir. Altıncı kləsədə dərs verə bilər. Özgə şəhərə də getməyi qəbul eliyir. Xahiş edənlər "Molla Nəsrəddin" idarəsindən soruşsunlar.

Jurnalımızın təzə və köhnə nömrələri və kitabları Bakıda satılır Parapetdə, Varonovski - Vrangelski küçələrinin küncündə. Məşədi Əyyub Ələkbərovun dükanında. Xahiş edənlər oraya təşrif gətirsinlər.

Tiflisdə Mehmanxaneyi-"Dağıstan"

Nömrələrinin qiyməti yarım manatdan üç manata qədərdir. Hər cür Asiya və Avropa xörəkləri gətirmək olar. Təmiz və işıq nömrələrimiz çox rahatdır. Pasportsuz qonaqlar zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar.

Adresimiz: Tiflis, Peskovski küçədə, nömrə 93, təzə müalicəxananın qabağında, konka duran meydanın yanında. Sahibi mehmanxana: İsa Kərbəlayı Cəfər oğlu gəncəli.

Тифлисъ, Песковская ул.

№ 93, против новой лечебницы у-ра Григорьяна, номера "ДАГЕСТАНЪ"

TƏZƏ AÇILAN MUALİCƏXANA

"ТИФЛИССКАЯ ЧАСТНАЯ ЛЕЧЕБНИЦА"

Вокзальная 8, д.Энфиаджианца

Телефонъ 695

I.Q.Fyodorov - İçəri və uşaq azarının həkimi. Qəbul edir hər gün cəhərşənbə və bazardan səvayı saat 11-dən 12-dək.

V.D.Qambaşidze - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan səvayı saat 12-dən 1-dək.

B.A.Popov - Boğaz, burun və qulaq həkimi. Hər gün bazardan səvayı saat 12-dən 1-dək.

Q.M.Makarov - İçəri və uşaq azarlarının həkimi. Tek və cümə günləri 1-dən 2-dək.

A.N.Diasamidze - Sifis, dəri və süzənək. Hər gün 11 yarımdan 12 yarımadək

N.M.Melikov - Cerrahlik və övret azarları. Hər gün 1-dən 2-dək.

I.Q.Qumarteli - İçəri və uşaq azarı. Hər gün 2-dən 3-dək.

V.S.Musxilov - Göz azarı. Hər gün bazardan səvayı 2-dən 2 yarımadək

Axşamlar

A.Q.Mirzoyev - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan səvayı 5-dən 6-dək.

N.Q.Çiçinadze - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan səvayı 6-dan 7-dək

Mualicexanada hər bir azar elm yolu ilə təhqiq olunur, hələ çəçək öyülür və əmizli övretlərə də baxılır. Məsləhətə gələnlerden 50 qəpik alınır.

E'LAN

1. "Hesab məsələsi" (Задачник). Bu kitab məktəblərdə və evlərdə hesab təlimi üçün tərtib olunub, 761 hesab məsələsini, 237 təlimati-rəşadətini və Rusiyada istə'mal olunan ölçüləri və ölçülərə dair təlimlərin həvidir. Qiyməti 35 qəpikdir.

2. Gündəlik dərsləri yazmaq üçün yoxmağa dəftər (Дневник).

Sağırdlərə gündəlik, həftəlik, aylıq və illik nömrələr qoymaq və dərsləri yazmaq üçün cədvəlləri və bə'zi digər mə'lumatı həvidir. Qiyməti 30 qəpikdir.

Bu kitabları almaq istəyən müəllimlərə və kitabçılara böyük təfavüt qoyulacaqdır. On ədəddən əskiyyə poçta markaları qəbul olunur. Xahiş edənlərə naloj ilə göndərilir.

Adres: Gəncədə Həmidbəy Yusifbəyova.

İDARƏMİZDƏ SATILAN KİTABLAR

Kitabların adları	Yazanlar	Qiymətlər	
		dərədə	poçta xətlə
<u>Dərs kitabları</u>			
Vətən dili, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Cəmyayevski	35 qəp.	40 qəp.
Türk əlifbası	Müəllim M.Mahmudbəyov	20 qəp.	24 qəp.
Birinci kitab, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Gəncə müəllimi Mirzə Abbas Mollazadə	20 qəp.	24 qəp.
Uşaq bağçası, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Rəşidbəy Əfəndizadə	25 qəp.	30 qəp.
Bəsirətül-əfşal, ikinci il üçün dərs kitabı	..*..*..	25 qəp.	30 qəp.
Məşq məcmuəsi	Mirzə Abbas Mollazadə	8 qəp.	10 qəp.
<u>Qısa kitabları</u>			
Təşrihül-fəraiz	Axund Araszadə	1 man.	1 man. 16 qəp.
"Rüstəm və Söhrab" (gözləşikli)	Abbas Ağa Qayıbov	1 man.	1 man. 20 qəp.
Bizə hansı elmlər lazım	Axund Əbutorab mərhum, Ə.Hüseynzadə, Faiq Nə'manzadə və Molla Nəsrəddin	15 qəp.	20 qəp.
Usta Zeynal (şəkili)	Molla Nəsrəddin	15 qəp.	20 qəp.
Qurbanəlibəy (-*)	..*..*..	15 qəp.	20 qəp.
İranda hürryyə (-*)	..*..*..	1 qəp.	10 qəp.
Millet dostları	Huqverdiyev	5 qəp.	10 qəp.
Seyx və vəzir (farsca)	Mirzə Mülkümxan	20 qəp.	25 qəp.
Məbdəi-tərəqqi (farsca)	..*..*..	5 qəp.	10 qəp.
Həqiqəti-İslam	Axund Yusif Talib-zadə	50 qəp.	60 qəp.
İslam tarixi (birinci hissə)	..*..*..	45 qəp.	55 qəp.
İslam məmləkətlərinin xəritəsi	..*..*..	25 qəp.	30 qəp.
Müəllimüs-seri (birinci hissə)	..*..*..	40 qəp.	50 qəp.
Müəllimüssəno (ikinci hissə)	..*..*..	50 qəp.	60 qəp.
İki uşaq	Mirzə Abdulla Talib-zadə	20 qəp.	25 qəp.
Qanlı müsadimə	..*..*..	5 qəp.	10 qəp.
Asəri Əhmədbəy Cavanşir (milli şe'r məcmuəsi)	..*..*..	25 qəp.	30 qəp.

Satış dəftərləri: dərədə yüz dənəsi 2 manat 40 qəpik.

poçta xərci verəcəklər.

“Молла Насреддинъ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкой.... 5 руб.
За границу.... 6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНІЯ
За мѣст. объявленіе ..... 10 коп.
петита впереди текста ..... 10 коп.
на годъ .....

Möhlət ilə verilir

Bir manatadək

Bir manatadək

Əl masınları - 25 manatlıqdan başlamış
Rusiyada məhz öz mağazalarımızda satılır.

Tiflisdə üç məxsusi şöbə var:

1. Qalovinski küçədə, Mirimanovun evində, Sərdar imarətinin qabağında.

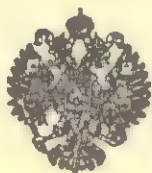
2. Vağzal küçəsində, İnficiyansın evində.

3. Avlabarda, Kaxetinski küçədə, Həsən Calalovun evində.

Hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş mağaza lövhəsi

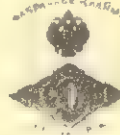
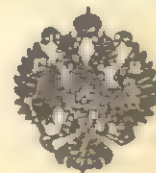
Fabrika əlaməti

Saxtafərindən ehtiyat edin.

Peterburqda “Mexaniçeski” şirkətinin
cox ə'lə ayaqqabıları.

Rantavoy tikilmiş və vintli, hər
fasonda. Hər bir böyük mağazada
satılır.

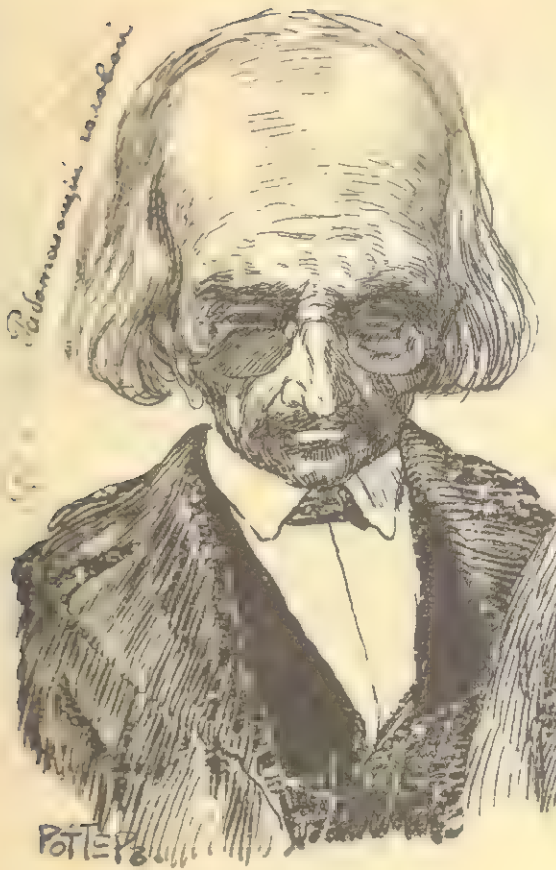
Əsl malların üstündə belə bir nişan var. Rus-

Amerika rezin manufakturasının şirkəti
Firması “Triuqolnik”

(Üçguşəli)

ТРЕУГОЛЬНИКЪ

Haman yerdə dəri skladi və bə'zi zəğrəniçi mallar
və Rus-Amerika rezin qaloşları manufakturasının Peterburqun
“Mexaniçeski” şirkətinin ayaqqabılarından
ötrü “krima” və “apritura”.

P. T. E. P.
Başı ilə işləyən

Ağzı ilə işləyən

Bədənin hansı üzvü çox işləsə - böyüyür və qüvvət tapır. (Həkim nəsihəti)

Bir pən, pən, na da sənə məsləhət meğər kəndə pən, pən, na qə, yaxıdır! Oğər pən, pən, na qə, məsləhət yaxşı zəddir - çoxdan vermişdilər.

Xala, vallahi, bu somni to'rt clodiyim oqlan deyil, oldirson do mon ona getmarom

Qizim, xalan sono qurban, soni bir oqlana vermisom
ki, onan kimi pozot va yarayiqli hec bir kando yoxdu

ملا نصر الدین

№15. Цѣна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДИНЪ ۱۵ قیمت ۱۲ فک

Разсказанный консулск. агента и персидск. подданнымъ.

Xan: Ya çıxart mənə yarım manat ver, yoxsa sənı
aparram nayib səndən beş manat alar.

Rəiyyət. Başına dönüm, xan, ancaq Rəhim xanın qəzəbi
pəltarından savayı bir şeyim yoxdur. (Ağcamış)

Gəncədə şəhər qiraətxanası

"Sahib - mənşəbə ehtiram lazımdır"

Şəhər upravası qiraətxanaya gələnlərdən təvəqqə

edir ki, nəzər olmaqdan saxay, özünə xidmətə məhsul

ABUNƏ QIYMƏTİ

Qafqazda və Rusiyada:

12 aylığı - 5 manat
6 aylığı - 3 manat
3 aylığı - 1 manat 60 qəpik
Əcnəbi məmləkətlərə 12 aylığı - 6 manat
6 aylığı - 4 manat

Nüsxəsi idarəmizdə - 10 qəpik
Özgə şəhərlərdə - 12 qəpik

İdarə və kontor

Tiflis, Davidov küçəsi, nömrə 24.
Тифлиς, Давидовская ул., д. 24.

Telegram üçün adres: Tiflis, "Molla Nəsrəddin"ə.

Тифлиς, "Молла Насреддин"
Редакция журнала "Молла Насреддин"

E'lan qiyməti

Qabaq səhifədə petit ilə bir sətiri 10 qəpik, dəl
səhifədə 7 qəpik.
Adres dəyişmək haqqı 3 dəfə yeddi qəpiklik markadır

4 rəbiül-axər, 1327, bazar Həftədə bir dəfə çıxan türk məcmuəsidir 12 aprel 1909

"TƏHRİRƏL-MƏRAH" VƏ "ƏLMƏRAHÜL-CƏDİDƏT"

Alim məşhur Qasimbəy Əmin ərəbcə yazdığı və ədibi-möhtərəm Zakir Əlqadiri cənabları türk dilinə tərcümə etdi, kitablar xanımları əsərdən qurtarmağa dair şirin dil və mə'nalı dəlillər ilə behs edirlər.

Övrətlərin azadlığını arzu edənlərə bu kitabları alıb oxumağı məsləhət görürük. Hər birinin qiyməti 35 qəpikdir. Xəbərdar edənlər Orenburq quberniyasında Orsk şəhərində Əhməd Əlishəqi cənablarından istəsinlər.
г.Орскъ, Оренбургск. губ. Ахмеду г.ИСХАКОВУ.

1897

1908

1888

"PRAVODNIK" şirkətinin

Tiflis, Salolax küçəsində, nömrə 4.
Тифлиς, Сололакская ул. № 4.

Zaqafqaziyada fabrika anbarı
Tə'minat müvəssimü münasibəti ilə

Проводникъ-Линолеумъ

Pravodnik-linoleumu

alib otaqların fərsinə döşəməyi məsləhət görürük.

Linoleum olan yerdə dəxi parket, polların rənglənməyi, nəqşi, fərsi, qalı-qalça, kənarə, musənbə və qeyr şey lazım deyil. Hər qisim fərsə döşənən şeylərdən linoleum o bərədə yaxşıdır ki, cəvhanıyyatın tə'sirindən xarab olmur, yeriyədə səslənmir, asan təmizlənilir və həmişə gözəldir.

Özü ucuz ola-ola linoleum möhkəmlikdə, asanlıqda və göycəklikdə indiyədək şöhrət tapan cəmi otaq fərslərinin cümləsindən birinci yer tutur.

Buna da şahiddirlər hamın töhfələr və təsdiqnamələr ki, "Pravodnik" şirkətinə rus və əcnəbi sərgi- (выставка) lərində veriləndir.

Linoleumun nəqşləri və hesabı tələb olunan kimi göndərilir.

ƏTTÖVBƏ

İmdadə sən yet,
Pis gündəyız çox,
Bu xəlqi etdi
Gör bir nə söylər
Övrət müsavat,
Əttövbə, tövbə.

Hüriyyət olsun,
Həm tərək edilsin.
Övrətlər etsin
Qızlar məkatib,
Yareb! Nə bid'ət,
Əttövbə, tövbə.

Hansı günahı
Qıldıq təsadüf
Qaldıq necə gör
Gila rəiyyət,
İstər ədalət
Əttövbə, tövbə.

Dərdim daşıbdır,
Qanmır bu firqə.
Dərlər ki, getsin
Təhsili-elmə.
Billah atıbdır
Əttövbə, tövbə.

Ey adl allah.
Rəhm eylə eyvah.
Kim belə gumrah?
Bu qövmi-bədxah:
Əqvalə bah-bah,
Əstəğfərullah.

Getsin əsaret.
Hali-bədavət.
Kəsbi-şərafət.
Elmi-sənəət,
Bu nə cəhalət?
Əstəğfərullah.

Etdik cəhanda,
Boylə zamanda.
Biz əl-amanda,
Həm bəyde, xanda.
Pirü cavan da.
Əstəğfərullah.

Dinmə filanı,
Yaxşı, yamanı.
Cümlə zənanı,
Faşü nəhanı,
Bunlar həyanı,
Əstəğfərullah.

Getsinlər dərsə
Bundan mənə də
Qalsın bucaqda
Bunlar uyuşsun
Qeyrət olarmı
Əttövbə, tövbə.

Ax! Ey müşəvvəq,
Qaldın nəçün sən
Ger olsa qızlar
Onda kim oynar.
Boylə gedərsə
Əttövbə, tövbə.

Yox! Yox! Olammaz
Bərdar edinməz
Qızlar sərəsər
Etməz cəmaət
Kim xarıcılar
Əttövbə, tövbə,
Heyran və matəm.

Fatma və Zöhrə
Olsun nə bəhrə!
Bu paslı cəhrə?
Coğraf, cəfrə,
Razı bu əmrə?
Əstəğfərullah.

La! olsan ey kaş,
Hər mətləbi faş?
Elm ilə sirdaş,
Qecəmə, beş das?
İşlər olur yas.
Əstəğfərullah.

Boylə zərafət!
Bu nəngi millət.
Bilsin kitabət?
Boylə qəbahət.
Etsin şematət.
Əstəğfərullah.
Vallahü billah.

Keyfsiz

(13-cü nömrədən mab'əd)

İlin axır çaharsənbesi növbət
gəldi Dingiliş xanıma:

Güzgünü atdım bayıra,
Başmağı atdım çayıra.
Yığılın qövm-qardaş,
İşimiz dönübdür xeyirə.

Əlini salıb bir gözmuncuğu çı-
xartdı. Bu muncuq Dinqir Məşədi
Yaxşı xalanın niyyətinə çıxdı.

Növbət gəldi Balağıbatdax ba-
cıya:

Bir dəvə gəlir yüklüçə,
- Topuğunadək tüklüçə,
Allah muradın versin,
- Gəl bozbaş yeyək bu gecə.
Əlini salıb bir əqiq çıxartdı.
Bu əqiq Bibixanım xalaya.
Sədr: Niyyətin nədir?

Bibixanım xala: Dedim gördüm
camışım erkək doğacaq, yoxsa
dişi.

Sədr: Erkək doğacaq.
Növbət gəldi Xatun xalaya:
Yolun bazara çıxdı,
Bazardan minarə çıxdı.
Bildirki sınıq könlüm,
İndi kənara çıxdı.

Əlini salıb bir haçar çıxartdı.
Mal dəyəneyi irəli durub dedi:
O haçar mənimdir, bəxtim bağ-
lanıb, məni ərə alan yoxdur.

Sədr: Bildirki sınıq bəxtin indi
kənara çıxdı.

Dabaniçatdaq xala

HAMAN SÖZ

Genə haman sözdür ki, neçə
dəfə yazmışıq. Genə köhnə mə-
sələdir.

Kimdir Sultan Əbdülhəmid?
Bu barədə çox danışılıb. İndi-

yədək Sultan barəsində nuxalılar
ilə, şamaxılılar ilə və dağıstanlılar
ilə bizim aramızda bir növ müba-
hisə əmələ gəlib. Yə'ni sözüümüz
bir-birimizə xoş gəlməyib.

Sultan söhbəti düşəndə onun
gədaları həmişə istəyiblər sübuta
yetirsinlər ki, Sultan Əbdülhəmid
xan sanı əfəndimiz həzrətləri ha-
miyi-şəriəti-Məhəmmədiyyə, xəli-
feyi-islam və himayəgahi-ülum və
maarif olan bir zəttir.

Amma biz bunun cavabında
dəmişik ki, Sultan Əbdülhəmid
sanı Osmanlı məmləkətinin və bu
məmləkətdə yaşayan cəmi millət-
lərin düşmənidir və Osmanlı tax-
tına dırmaşib qalxandan indiyə-
dək bu otuz altı ilin ərzində gecə
və gündüz fikri o yerdə olub ki,
məmləkəti məhv eləsin, yə'ni pu-
ça çıxartsın.

Həç kəs indiyədək bizim sö-
züümüzü təsdiq edəlməyib. Hamı elə
bilib ki, Sultan ilə bizim ata-baba
davamız var, şəxsi ədavətimiz
var. Bir tərəfdən "həblül-mə-
tin"lər və Qafqaz qəzetələrimiz
Sultan barəsində uzun-uzun şah-
namələr yazıb camaatı istəyiblər
öz tərəflərinə çəksinlər, bir tərəf-
dən də Avropada və Misirdə Sul-
tan Əbdülhəmidin təqsirnamələri-
ni nəşr eliyən osmanlı mücahid-
lərinin qəzetələri camaatımızın
nəzərinə çatdırmalıdır.

Odur ki, indiyədək meydanda
qalmışdır.

Baha! İndi gör nə var!

İndi cəmi qəzetələr başlayıblar
Sultanın vətənə göstərdiyi düş-
məncilliyi isbat etməyə. Çünki
indi eşidiblər ki, cavan türklərin
qoşunu Sultan Əbdülhəmidə istə-
yir taxtdan itəliyəb salsın aşağı.

Genə bunlar hamısı ötüşüb
keçən işlərdir.

Amma birçə şey ötüşüb keç-
məyəcək. Söz yox, maarifpərəst-
lərimizdən çoxları tapıla bilər ki,
bə'zi qəzetələri əvvəlinci nömrə-
sindən ilin axırınadək yığib kitab
bağlıyırlar ki, sonra hərdən bir alıb
köhnə işləri yada salsınlar.

Əgər indi birisi açıb qəzetə ki-
tabını vərəqləyə və Sultan barə-
sində yazılan sözləri oxuya, onda
baxıb görəcək ki, dünən yazılıb,
Sultan Əbdülhəmid xan sanı
əfəndimiz həzrətləri, hamiyi-sə-
riəti-Məhəmmədiyyə, xəlifeyi-is-
lam və himayəgahi-ülum və maa-
rif...

Amma haman qəzetənin o bi-
ri nömrəsində oxuyacaq ki, Os-
manlı məmləkətinin parçalanma-
ğına, ülum və maarifin məhv ol-
mağına və indi də İslamda
qanların axmağına səbəb bir zətt
olubdur, onun adı Əbdülhəmid
xan sanıdır.

Mən elə bilərəm ki, hər bir şey
ötüşsə, bu ötüşməz.

Molla Nəsrəddin

BAHAR FƏSLİ

Martın 19-da Hacı Möhsün
adında bir Xorasan qaraçısı bir
dəne cavan mütrüb ilə iyirmiyə
qədər də ayaqyalın Xorasan lüt-
lərindən yığib getirib Əfrasiyab
çölündə bir sirk tərtib vermişdi.
Hərçənd ayrı millətlərin sirkində
at oynar, keçi oynar, meymun
oynar, lakin nə etmək, bizimkin-
də də gerek adam oynasın. Hələ
görüm dəxi nə deyəcəkdim?.. Və
bir də şəhərimizə yaxşı xossifat.
boynuyoğun dərvişlər də təşrif

gətiriblər. İndi deyəcəksən nə olar; İrandan da Qafqaza çoxlu boynuyoğun mərsiyəxanlar gəlir. Doğrudur, amma bu qələndərlərin şəhərimizə gəlməyindən şəhərimiz çox rövneqlənib; necə ki bahar fəslində bağa gedəsən qulağa hər ağacdən bir bülbül, hər şaxədən bir əndəlib sədası gəlir, Afrika meşələrində də belə xoşsifət bülbüllərin səsin eşitmək olar.

İmza: Bir nəfər Səmərqənddən yazan

GƏNCƏ

BÖHTAN

Müsləmanların böhtançı olmağına mən indiye kimi heç inanmaz idim. Amma bu günlərdə bizim Gəncə müsləmanları, o da müsləmanların lap zübdələri iki bigünah allah bəndəsinə elə qırmızı böhtan sarıdılar ki, adamın lap ağılı çasır. Bir para bikar adamlar tutub Şah Abbas məscidinin qapısındakı səkiləri ki neçə vaxtdan bəri camaat malı olmuşdu, uçurtdular. Bu səkiləri məscid bina olunandan onun-bunun təsərrüfündə görmüşdük. Burada ya möhür satardılar, ya məktubçuluq edərdilər, ya duanəvislik edərdilər. Hərçənd mal məscid malı idi, amma məscidə bir qəpik də verməzdilər. Bizlərdə məscid malı demək camaat malı deməkdir. Odur ki, məscid malına hər kəs sahib ola bilər, hər kəs onu uda bilər. Burada ancaq bir şey nəzərimə gəldi. Deyəsən, bizim məscidin səkiləri bina olunanda onun baniləri müctəhid Ağə Molla Mə'sumun "İxtiyarat"ına baxıb saat xoşlamıyıblar. Odur ki, şeytan da bu səkilərin palçığına tūpürüb və səkilərə bir cür qərribə xasiyyət verib. Belə ki, hər kəs onların üstündə bir az otursa, o saat xasiyyətini dəyişir, öz zatını bildirir. Məsələn, səkilərin birində həmişə Gəncə fəxri Hacı Molla Atakışi oturardı ki, axırda da zatını yaxşıca bildirdi. Deməli ki, bizim səkilərimiz bir

cür məhəkdir. Hər kəsin zatında bir azca şübhəsi olmuş olsa, bu-yursun bir az onların üstündə əyləşsin... Bu axırlarda da səkilərin birində rozəpəz Molla Cəlil oturardı. Yazığın yaxasından yapışıblar ki, sən şərab, araq və ya nə zəhrimar içirsən evində iç, orada da yat, məscid ağzına gəlib camaatımızı xarab eləmə. Çünki camaat uşaq kimi bir şeydir, mollar da camaatin atası, böyüyü və ağasıdır; böyük nə eləsə uşaq da onu götürəcək. Yazıq molla, bigünah molla... Təqsir hamısı səkidə idi, allahın da qəzəbi onu tutdu, vurub uçurdular. Doğrudan da, mollamız böhtan qurbanı oldu, çörəkdən düşdü... Allah özü böhtançılara insaf versin.

Böhtan qurbanının biri də şəhər qiraətxanasının gözəl-göyçək müdiresi oldu. Deyirlər ki, gözələ baxmaq savabdır, göz yaranıbdır məhz gözələ baxmaqdan öteri. Gözəli seçmiyənin gözü görüm kor olsun. Bizim "Uprava"da camaatı savab sahibi etməkdən öteri qiraətxanaya bir gözəl rus xanımı qoyublar. Çibin şirinə toplaşan kimi, bizim cavanlarımız da sabahdan-axşama kimi qiraətxanaya toplaşırlar... kitab, qəzetə oxumağa... Həm qiraətxanaya pul gəlir, həm xanımın xətri xoş, həm də cavanlarımız savab sahibi olub keyfləri kök olur. Amma sözüm bunda deyil... Götürüb qəzetə yazıblar ki, qiraətxana müdiresi şuluqluq eliyir, "Qlava"ımız da götürüb bir kağız yazıb ki, qiraətxanaya qəzetə oxumaqdan başqa ayrı bir niyyət ilə gəlmək qadağandır... Ayrı niyyət yə'nə nə? Yazıq xanım nə bilsin ki, kim qəzetə oxumağa gəlir, kim savab qazanmağa... Qiraətxana da onun vaxtından bəri yaman tərəqqi etməkdədir, həmişə arı səbəti klmi doludur.

Dünən eşitdim ki, haqsünas gəncəlilər bir adama üç ən'am hazırlayıblar. Biri bir qara baydaqdır ki, üstündə ağ yazı ilə yazılacaq "camaat, mən məclisi-ruhaniyyədə sekretaram", özünü də cənab xanın Buxara papağının qabağındakı sarı dəmirin üstünə

nəsb edəcəklər ki, dünyada nələr varmış. Biri bir sarı mahud parçasıdır ki, onu tikəcəklər xanın "formalı dujurkası"nın dalına, üstündə də yazısı olacaq bu məzmununda: "Camaat, bu xanın başına baxın" və biri də yay yaxınlaşmağına görə kanselyariyanın qabağında bir fəvvarə qayıracaqlar, otaqda da yeni ixtira olmuş havanı sərin edən elektrik maşınlarından birini qoyacaqlar ki, istidə xan zərbə düşüb iş görəndə tuman-köynəyini çıxartmasın... Amma, Molla əmi, birçə şeydən qorxuram, gəncəlilər vəfasız olalar, bu əhdlərinə vəfa eləmiyələr. Qorxuram genə də camaat cənab xanı "strajnik andır afserinə" oxşada, genə də isti düşəndə xan tuman-köneyi çıxardacaq...

Müxlisiniz:

Uzundraz Armudan bəy

BAYRAM

Ay' Molla Nəsrəddin kirvə, a canım, səni din, səni məssəb, birçə bura gəl, tez ol birçə bu Aşqabada bax. A canım, belə də zad olar? Əşi, bu gün dörd gündür biz Səmərqənddən Aşqabada gəlmişik qızıl yumurta almağa görə, qohumlarımızla bayramlaşmağa. Qohumlarımız kasıb olduqlarından qasdinsiyada mənzil eləmişik. Əşi, İncil, Qur'an, kəlisə, məssəb haqqı, bu dörd gündə hər gecə bir qasdinsiyaya düşmüşük. Desən niyə? Sizin bu behiştə məaikələr ilə qol-boyun olan musurmanların haray-huraylarından. Əşi, din, məssəb haqqı, hansı qasdinsiya, hansı nömrəyə, hansı restorana gedirsən, doludur musurman ilə. A canım, əgər bu sizin bayramınızdır, dəxi biz heç, ya əgər bizim bayramımızdır, siz nə qələt eliyirsiniz, ayıb deyilmi? Heç utanmırsınız? Bir yerə gedirsən görürsən keyflənib qarışıblar bir-birlərinə. Parsicə oxuyurlar. Faytonlar dolu keyfli musurmanlar ilə. Qarabağı oxuyan, qaval, tar, urra, urra, pəh-pəh-pəh. Qerez, a Molla, din, məssəb haqqı, hansı qasdin ya

nömrəyə getmişik, bu musurman qardaşlarının çığır-bağırından dəxi sübhə kimi yatmamışıq, yanı-mızda övret-uşaq. Axırda gəlib vağzal yanında bir nömrədə yer tutduq ki, dəxi heç kəs buranı tap-bilməz. A başına dönüm, ge-cənin yarısıydı, gördük şikəstə qarabağının başı açıldı. Uşaqlar başladılar ağlamağa. Arvad dedi, çıxıb söyəcəyəm. Dedim, arvad, dəli olma, elmsiz musurman, o da keyflisi. Canından doyubsan? Qəraz, nə başını ağrıdım, sübhə kimi haray-huray, çığır-bağır, iç-haiç. Sabaha yaxın bir də gördük qoymahaqoyma düşdü. Di gəl ki, göresən ağaların pulları qurtulub, əl xancala bir-birlərinə. Biz bunu görəndə tez yağışib sübh açılma-mış qaçdıq vağzala. Din haqqı, heç qohumlarımıza bir salamət qalın da eləmədik. Andıra qalsın belə şəhər, belə bayram, belə musurmanlar. A canım, belə zad olar? Qəraz, yox olsun elmsizlik. Deyəsən, acığımızdan biz də Sə-mərqənd əvəzinə azıb ya Badku-bəyə, ya cəhənnəmə gedəcəyik. A Molla, sen allah, bulara bir öyüd ver, axı sən mollasan.

**Müsləmandan qorxan
bir erməni**

ZƏLİ

Allah babana rəhmət eləsin, bir kerə mənim rəhmətlik babam mərhum həkim Zoğalın buyurma-ğına görə bir neçə zəli getirib güncixan tərəfdəki qolunda olan yaranın pis və qəliz qanını sor-mağa qoymuşdu ki, qolu şəfa tapsın. O vədə mən yüz yaşında balaca uşaq idim, bu allahın be-lə xırda qurdlara oxşayan balaca zəlilərinə baxıb çox təəccüb edir-dim ki, bunların ən böyüyü gö-rəsən nə boyda olar? İndi, a Molla əmi, dörd sənədir ki, bizim Zaqa-tal okruğunun hər ucaştkasında həmin zəlilərdən bir neçəsi bö-yüklənib və başlarına əmmamə qoyub yayılıblar. Bunlar həqiqi zəlilər kimi xəstələri sağaltmaq əvəzinə sağlamların qanlarını sorub

xəstələtmək kəramətinə dəxi qa-dirdirlər. Bu zəlilərə bizim yerdə şeyx deyirlərmiş. Əvvəla: Hacı Musa dəbir adında bir lotu neçə ildir ki, Dağıstanın bir naxırından çatını qırıb gəlibdir Cara və hər axşam namazdan sonra cavan övrətləri yığib və lampanı keçirib başlayır donbalaq aşmaq tərifi-tini işlətməyə! Saniyə: Balakən ucaştkasında Kadex kəndinə təş-rif buyurub İsa dəbir deyən bir dərd əhli çox ə'la teatr açıb. Ca-vanə və xoşsima müridlər məc-canən qəbul olunur. İnşallah, Şeyx Sən'anın məqamına yetiş-çək. Salisən: Hacı Osman əfəndi deyən bir zövq əhli neçə ildir ki, Zaxod kəndindən hicrət edib Le-kit kəndinə təşrif buyurub, bir "Gülüstanı-lrəm" tikib, həftə ba-zan açıb, məsələ, avam camaa-tı tovluyub iməci ilə bir həftə Zo-ğal dibi, bir həftə... pirinə gedir. Özü də cənnəti tamam ixtiyar edib heç bizə yer saxlamayıb. Ra-biən: Əliabad ucaştkasında Lahic kəndində Hacı Qurban əfəndi adında bir nəfər şeyx ölüb, gecə-lər erşə çıxıb mələikələr ilə na-maz qılır. Mö'təbər rəvayətlərə görə mezkuru cənnətə haçarçı tə'yin edəcəklərmiş və digəri Qı-mır kəndində Hacı Murad əfəndi adında bir nəfər ruh əhli çox ix-las ilə ibadət edib şeyx "Bərsi-sa"-nın məqamına daxil olmağa bir arşın yol qalıb!.. Xamisən: Fa-lax kəndində Hacı Mustafa əfən-di adında bir qiyafətsünas müba-rek üzünə perdə salıb erişərreh-mi səyahət etməyə getmişdi. De-yirlər səkkiz cənnətin cümləsini gəzib hər birində bir fincan abı-kövsər içib gene təbdili-hava üçün Falax kəndinə təşrif buyu-rub...

İndi, a Molla əmi! Təvəqqe edirəm Molla Abbas kitabına ba-xıb bir xəbər verəsən, əvvəla, Dağıstanın zəliləri cümləsi beləmi olur? Saniyə, bu əmmaməli zə-lilər ki bişəkk cənnətə daxil ola-caqlar, biz asi qullara cənnətin məhəlləsində də olsa yer olacaq-mı? Yoxsa indidən ərizə verib qəndidat yazılaqımı?

Sofi zənbil

ÇAQQAL

**"Məşə çaqqalsız olmaz"
(Atalar sözü)**

Səmərqənd məşələrində hər qisim heyvan var, lakin bu hey-vanların içində axır vaxtlarda çaqqal görsənmirdi.

Bu da çox qərribə bir işdir. Çünki mə'lumdur ki, "məşə çaqqalsız olmaz".

Bu məsələ Avropa üləmasını çoxdan məşğul eləmişdi və neçə dəfələr ilə Avropadan və Rusiya-dan səyyahlar dəstələri gəlib Sə-mərqənd məşələrini gəzib çaqqal tapmıyıb gediblər.

Daşkənd şəhərində çıxan "Türküstan" qəzetəsi yazır ki, axırda Səmərqənd məşələrində çaqqal da tapıldı və əhvalatı bu qərar ilə yazır.

Bir neçə ay bundan əqdəm Rusiya tatarları ədiblərindən möhtərəm Fateh Kərimi, Zakir Əli-qadiri və Əhməd - Əlishaqi cə-nablari bir hey'ət təşkil edib Sə-mərqəndə tərəf azim olublar ki, çaqqaldan bir xəbər bilsinlər. Müsafirilər Səmərqənd məşəsinə daxil olub bir şey tapa bilməyiblər və yorulub bir ağacın dibində oturublar ki, rahat olsunlar və bi-karçılıqdan bir kitab açıb başlayıb-lar oxumağa. Kitabın adı "Təhri-rəl-mərat, yəni xanımları əsarət-dən qurtarmaq" imiş. Yazanı Qa-simbəy Əmin.

Ağalar kitabı açıb oxuyan kimi görüblər ki, bir ağacın yuxansın-da bir heyvan uluyur və aşağı acıqlı baxa-baxa hirsindən ağacın budaqlarını gemirtliyi.

Deməgindən bu heyvan çaqqal imiş.

Bu səs şəhərə dağılan kimi xalq həyəcana gəlir və bir para-ları istəmir inansın, bir paralan da cavab verirlər ki, xeyr, o hey-van çaqqal deyil imiş, bəlkə Sə-mərqənd müftisi Məhəmməd Bə-qə xacə imiş. Xülasə, əhvalat bu cür olur, axırı nə olacaq - onu da allah bilər.

Lağlağı

E'LAN

"Molla Nəsrəddin" vasitəsi ilə mollalığa imtahan tutub şəhadətnamə almaq qəsdı ilə Tiflisə təşrif gətirən cavanlara xəbər veririk ki, hər kəs cibinə on manat qoyub qabaqca gəlib müsəlmanların başının sahibini ziyarət eləməsə - ona şəhadətnamə verilməyəcək və nə qədər elm oxumuş olsa imtahandan çıxmayacaq.

İmza: Bazarbalağı

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

İstanbul - "İttifaqi-Məhəmmədi cəmiyyəti" ilə "Əhrrar fırqəsi" martın 31-ci gecəsi özlərinin istədikləri şəriət ilə ələ dəhşətli namaz qıldılar ki, "Allahü əkbər!" sədələri bütün dünyaya vəlvələ saldı. Müqəddəs şəriətləri uğruna yüzə yaxın qurban kəsildi.

Hacıtərxan - Molla Əbdürrəhim Əliyev cənabları "haram" və "kafir" möhürlərinin qiymətini üç qəpiyə yendirdi.

Gəncə - Müsəlman cəmiyyətlərinin qapılarına vurmaq üçün üç böyük "nal" Moskvaya sifariş edildi.

Şuşa - "Novaya Vremya" müxbiri yazır: Rus mühacirləri üçün hazırlanan yüz min desyatinlik Muğan səhrasının hamısını beş müsəlman xanəsi zəbt edir. Çox qorxu var ki, bunlar artıb altı xanə olalar. Dəxi ruslar üçün bir yer qalmır.

Tomsk (Sibiriya) - Qırğız müsəlmanları axund və işanlarının vəzləri sayəsində mələk təbiətinə girib boş hava ilə də yaşaya biləcəklərindən, bu il bunların atababa yerlərinə bir milyon iki yüz min rus mühacirləri yerləşdirildi.

İstanbul - Kamil Paşa axırda muradına çatdı, Sultan da təbii xahişinə.

Şəki - Darülmüəllimin sözü şəkillərdən məhkəməyə şikayət etdi ki, niyə öz adını və mə'nasını yerində işlətmirlər.

POÇTA QUTUSU

Naxçıvanda müştərimizə: Məktubunuzun çap olunmağına məcmuəmizə müştəri olmağınız kifayət eləmir.

Bakıda bir nəfər dostumuza: Heyf o vaxta ki, şe'r düzəltməyə sərf eliyirsiniz.

Gəncədə müəllimdən şikayət yazana: Yazdığınız işləri gözümüz ilə görsək, bircə o və'də çap edə bilərik.

Gəncədə "Cərrah"a: Məktubunuzda bir dəne biədəb söz qalan haqq sözlərinizi də xarab eliyir. Bu səbəbdən kağızı tulladıq.

Badkubə uyezdində "Vartan vay"ə: Xırda əhvalatlardan yazsanız, uzun məqalə yazmağınızdan xoş düşər və az-az çap edərik.

Bakıda Əbdülcəlilə: Yuxunuza cavab verilməyəcək.

Vladıqafqazda "Dost"a: İki səhifənin əvəzində iki setir də yazsaydınız, kifayət edərdi.

Müdir və baş mühərrir:
Cəlil Məmmədquluzadə.

E'LANLAR

"Kitabül-bəyan"
adlı təfsirimiz iki cildə tamam oldu. Hədiyyəsi cildsiz 3 manat 50 qəpik, mücəllid 3 manat 90 qəpikdən 4 manat 50 qəpiyədək. Poçta xərci 80 qəpik.

Тифлисъ, Воронцовская ул., фабричный тупикъ, д. N2.

Гаджи Ахундъ Мовла-заде.

E'LAN

Bir nəfər gimnaziya qurtaran gürcü qızı müsəlman evində qız və oğlan uşaqlarına təbii və dərs vermək istəyir. Altıncı klasadək dərs verə bilər. Özgə şəhərə də getməyi qəbul eliyir. Xahiş edənlər "Molla Nəsrəddin" idarəsindən soruşsunlar.

Jurnalımızın təzə və köhnə nömrələri və kitabları Bakıda satılır Parapetdə, Voronovski - Vrangelski küçələrinin küncündə, Məşədi Əyyub Ələkbərovun dükanında. Xahiş edənlər oraya təşrif gətirsinlər.

Badkubədə Mehmanxaneyi - "İslamiyyə"

Гостиница "ИСЛАМИЯ"

въ г-р. БАКУ.

Nömrələrinin qiyməti 1 manatdan beş manata qədərdir və əspərxanamızda hər cür Asiya və Avropa xörəkləri mövcuddur. İstirahətini sevən müştərilərdən mehmanxanamızı bir dəfə gəlib görmələri rica olunur. Pasroptsuz müsafirilər zəhmət çəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar. Adresimiz: Qubernski küçədə, Lalayevin evində Mehmanxaneyi-"İslamiyyə".

Sahibi-mehmanxana: İsmayıl Mahmudzadə.

Баку, Губернская ул., номера "ИСЛАМИЯ", телефон 1251.

TƏZƏ AÇILAN MÜALİCƏXANA

"ТИФЛИССКАЯ ЧАСТНАЯ ЛЕЧЕБНИЦА"

Вокзальная 8, д.Энфиаджянца

Телефонь 695

I.Q.Fyodorov - İçəri və uşaq azarının həkimi. Qəbul edir hər gün cəharsənbe və bazardan savayı saat 11-dən 12-dək.

V.D.Qambaşidze - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan savayı saat 12-dən 1-dək.

B.A.Popov - Boğaz, burun və qulaq həkimi. Hər gün bazardan savayı saat 12-dən 1-dək.

Q.M.Makarov - İçəri və uşaq azarlarının həkimi. Tək və cümə günləri 1-dən 2-dək.

A.N.Diasamidze - Siflis, deri və süzənək. Hər gün 11 yarımdan 12 yarımadək.

N.M.Melikov - Cərrahlıq və övret azarları. Hər gün 1-dən 2-dək.

I.Q.Qumarteli - İçəri və uşaq azarı. Hər gün 2-dən 3-dək.

V.S.Muxilov - Göz azarı. Hər gün bazardan savayı 2-dən 2 yarımadək.

Axsamlar

A.Q.Mirzoyev - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan savayı 5-dən 6-dək.

N.Q.Çiçinadze - İçəri və uşaq azarı. Hər gün bazardan savayı 6-dan 7-dək.

Müalicəxanada hər bir azar elm yolu ilə təhqiq olunur, habelə çiçək döyülür və əmzikli övretlərə də baxılır. Məsləhətə gələnlerden 50 qəpik alınır.

İflisdə Mehmanxaneyi-"Dağıstan"

Nömrələrinin qiyməti yarım manatdan üç manata qədərdir. Hər cür Asiya və Avropa xərəkləri gətirtmək olar. Təmiz və işiq nömrələrimiz çox rahatdırlar.

Pasportsuz qonaqlar zəhmət cəkməsinlər, çünki divan hökmünə görə qəbul olunmuyacaqlar.

Adresimiz: Tiflis, Peskovski küçədə, nömrə 93, təzə müalicəxananın qabağında, konka duran meydanın yanında.

Sahibi mehmanxana: İsa Kərbəlayi Cəfər oğlu gəncəli.

Тифлисъ, Песковская ул., д. № 93, против новой лечебницы д-ра Григорьяна номера "ДАГЕСТАНЪ"

İDARƏMİZDƏ SATILAN KİTAPLAR

Kitabların adları	Yazanlar	Qiymətləri	
		idarədə	poçta xərclə
<u>Dərs kitabları:</u>			
Vətən dili, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Çernyayevski	35 qəp.	40 qəp.
Türk əlifbası	Müəllim M.Mahmudbəyov	20 qəp.	24 qəp.
Birinci kitab, əvvəlinci il üçün dərs kitabı	Gəncə müəllimi Mirzə Abbas Mollazadə	20 qəp.	24 qəp.
Uşaq bağçası, birinci il üçün dərs kitabı	Rəşidbəy Əfəndizadə	25 qəp.	30 qəp.
Bəsirətül-ətfal, ikinci il üçün dərs kitabı	...*	25 qəp.	30 qəp.
Məşq məcmuəsi	Mirzə Abbas Mollazadə	8 qəp.	10 qəp.
<u>Qiraət kitabları:</u>			
Təsrifül-fəriz	Axund Arasizadə	1 man.	1man. 16 qəp.
"Rüstəm və Söhrab" (gözəl şəkili)	Abbas Ağa Qayıbov	1 man.	1man. 20 qəp.
Bizə hansı elmlər lazım	Axund Əbuturab mərhum, Ə.Hüseynzadə, Faiq Ne'manzadə və Molla Nəsrəddin	15 qəp.	20 qəp.
Usta Zeynal (şəkili)	Molla Nəsrəddin	15 qəp.	17 qəp.
Qurbənelibəy (-*)	...*	15 qəp.	17 qəp.
İranda hürriyyət (-*)	...*	15 qəp.	17 qəp.
Millət dostları	Haqverdiyev	5 qəp.	7 qəp.
Şeyx və vəzir (farsca)	Mirzə Mülkümxan	20 qəp.	24 qəp.
Məbdəi-tərəqqi (farsca)	...*	5 qəp.	7 qəp.
Həqiqəti-islam	Axund Yusif Talib-zadə	50 qəp.	50 qəp.
İslam tarixi (birinci hissə)	...*	45 qəp.	45 qəp.
İslam məmləkətlərinin xəritəsi	...*	25 qəp.	25 qəp.
Müəllimüs-şəriə (birinci hissə)	...*	40 qəp.	40 qəp.
Müəllimüs-şəriə (ikinci hissə)	...*	50 qəp.	50 qəp.
İki uşaq	Mirzə Abdulla Talib-zadə	20 qəp.	20 qəp.
Qanlı müsədimə	...*	5 qəp.	5 qəp.
Asari Əhmədbəy Cavanşir (milli şe'r məcmuəsi)	...*	25 qəp.	30 qəp.

Səgird dostları: idarədə yüz dənəsi 2 manat 40 qəpik. Nəlojə vasitəsilə istəyənlər hər sifarişə 17 qəpik artıq poçta xərci verəcəklər.

“Молла Насреддинъ”

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ
журнала
“Молла Насреддинъ”
Тифлисъ
Давидовская ул., д.24

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САТИРИЧЕСКИЙ и
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ЖУРНАЛЪ

ЦѢНА на ГОДЪ
Съ доставкою.....5 руб.
За границу.....6 руб.
ЦѢНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ
За место занимаемое строкою
летита впереди текста —10 коп.
позади * * * —7 коп.

Möhlət ilə verilir

Bir manatadək

Bir manatadək

Əl maşınları - 25 manatlıqdan başlamış
Rusiyada möhz öz mağazalarımızda satılır.

Tiflisdə üç məxsusi şöbə var:

1. Qalovinski küçədə, Mirimanovun evində, Sərdar imarətinin qabağında.

2. Vağzal küçəsində, İnficiyansın evində.

3. Avlabarda, Kaxetinski küçədə, Həsən Calalovun evində.

Hökumət tərəfindən təsdiq olunmuş mağaza lövhəsi

Fabrika əlaməti

Saxtalarından ehtiyat edin.

GRAND PRIX

ПАРИЖЪ, 1900 г.

Dünyada

ə'la qaloşlar

Rus-Amerika rezin manufakturasının şirkəti

ПОДЪ “ТРЕУГОЛЬНИКЪ” ФИРМОЙ

Peterburqda

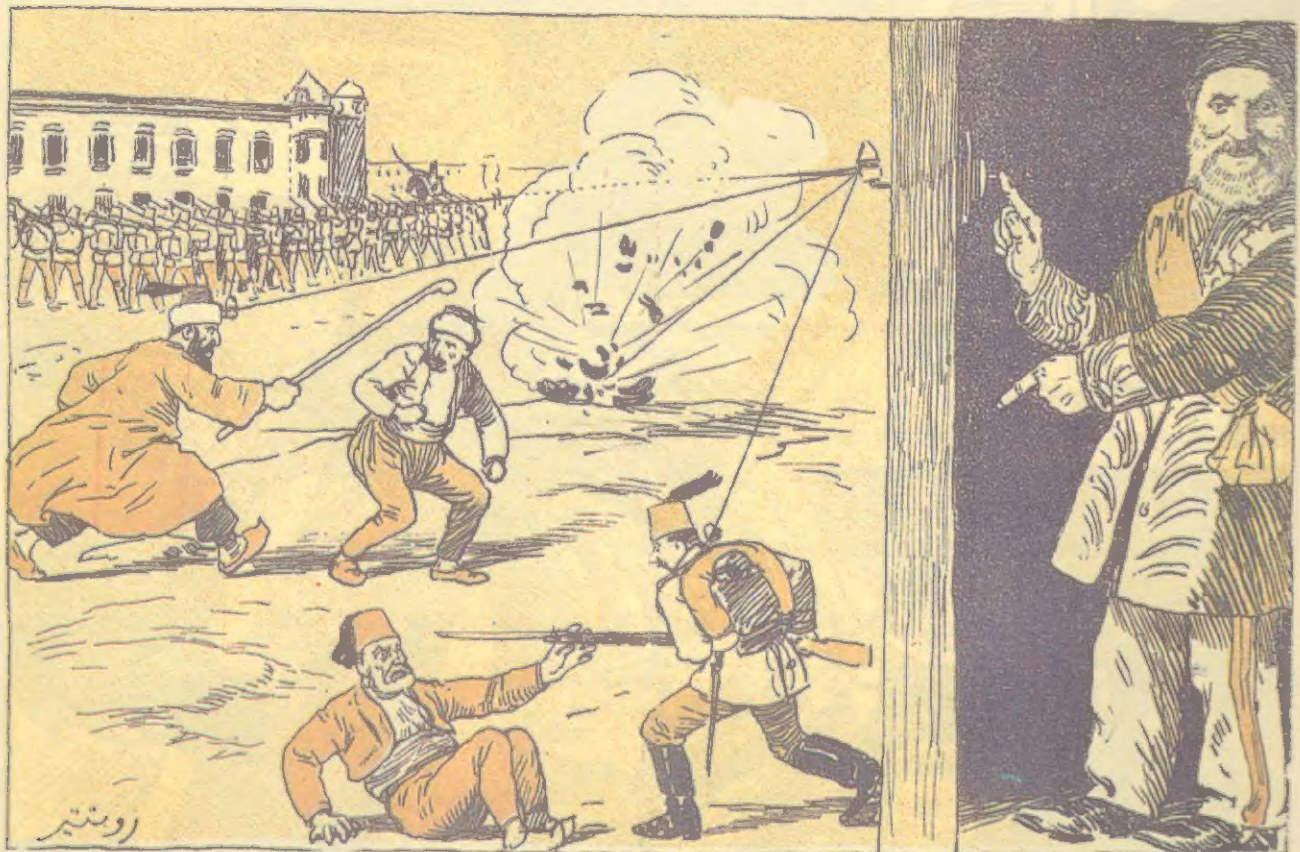
Malın yaxşılığına zəmanət edirik. Hər yerdə satılır.

Vallah, biz elə bildik ki, səhnədə mərsiyə oxunur, yoxsa bu qədər ağlamazdıq.

Робинзон 31 марта.
(Камилпашинский)

İslambulda 31 mart faciəsi